Akbaba

Randevu evinde bir eşek yakalandı! — Gazeteler —

Bekâr odası!

1314 kişiye

232,500

LİRA TUTARINDA İKRAMİYELER

2 ADET DİNLENME EVİ - AYRICA
2 ADET 10.000 LİRA - 50 ADET 1.000 LİRA
VE ÇEŞİTLİ PARA İKRAMİYELERİ
HER 150 LİRAYA 1 KUR'A NUMARASI

FAAL d - 362

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Akbaba

siyasî mizah gazetesi

Muammer Karaca Sahnede!..

TAM tiyatro mevsimi başlıyor, tam perdeler açılacak, tam Muammer Karacamızı da alkışlıyacağız derken, sevimli sanatkârımız sahnede görünüverdi. Ama, bu sefer tiyatro sahnesinde değil, siyaset sahnesinde!

Hürriyet gazetesinin ilk sahifesine lâyık gördüğü bu taze havadisten şunu öğreniyoruz: Modern tuluâtçımız, Demokrat Parti Yeşilköy bucağına yazılmış ve başkan seçilmiş!

Fuat Köprülü gibi bir kurucunun çekilmesiyle başlayan trajik sahneyi, D.P. nin komediye çevirmesi, ister sanat politikasına, ister politika sanatına ne kazandıracak bilemeyiz. Ama, herkesin, hepimizin Muammer Karacasına neler kaybettirecek, malûm.

O, Türk sahnesinde yeni bir çığırın baş ustası idi: Günün cemiyet ve politika dedikodularını, yarı vodvil, yarı tuluât tekniğine dökerek ve her temsile yeni bir nükte, yeni bir cinas katarak, tek eserde bütün bir mevsim alkışlanıyordu.

Bu başarı, yalnız çalışmanın, yalnız korunmanın zaferi olamaz. Bir yaradılış işidir de...

Seyirci kalabalığının, Muammer Karaca tiyatrosuna giderken bir tek iç hazırlığı vardı: Gülmek! Beş koltukta yanyana, üç muhalif, bir muvafık dört partili ve bir tarafsız, ayni siyasî şakaya, biribirine karışan kahkahalarla gülüyorlardı.

Demek bu mevsim başından itibaren, biz, onun hayranları, artık sanatkâr Karaca'nın değil, Yeşilköy D.P. başkanının temsillerine gideceğiz!

Kendi öz şahsiyeti millî şahsiyet içinde erimiş bir sanat adamının, ne şu, ne bu, hiç bir parti uğruna bunu yapmağa hakkı yoktur. Demokrat Parti, Muammer Karaca'yı seyircilerine iade ettiği gün, kaybolmuş sevgililerine kavuşmanın sevinci ile oy sandıklarına ellerinde D.P. listeleriyle koşacak tarafsızların çoğalacağına emin olsun!

Muammer Karaca'nın Hürriyet'de çıkan ilk siyasî beyanatını merakla okudum. Şöyle diyor:

«— Ben mesleğimde çok egoistim. Her şeyi mesleğim zaviyesinden görürüm. Bu parti bana bütün imkânları bahşederek Balkanların en iyi tiyatrosunu kurmama yardım etti ve bana içten bir anlayış gösterdi.»

Sözlerinin başında bunları söyleyen eski sanatkârımız ve yeni politikacımız, demecini şu sözlerle bitirmektedir:

«— Benim sanatkâr hüviyetim başka, hayattaki durumum başkadır.»

Daha politika sahnesine ayak basar basmaz ilk ağız açışta «ben mesleğimde bu partiden çok iyilik gördüm» diye sanatı siyasetin tâ içine sokan ve son cümlesinde de «benim sanatkâr hüviyetim başka, hayattaki durumum başkadır» diye kendi eliyle politikaya attığı sanatı yine kendi eliyle kurtarmağa çalışan sevgili Karacamız, görülüyor ki, politika o yununda ancak kapı açıp kapayacak, kahve getirip götürecek kadar dilsiz rollere çıkacak bir acemi aktördür.

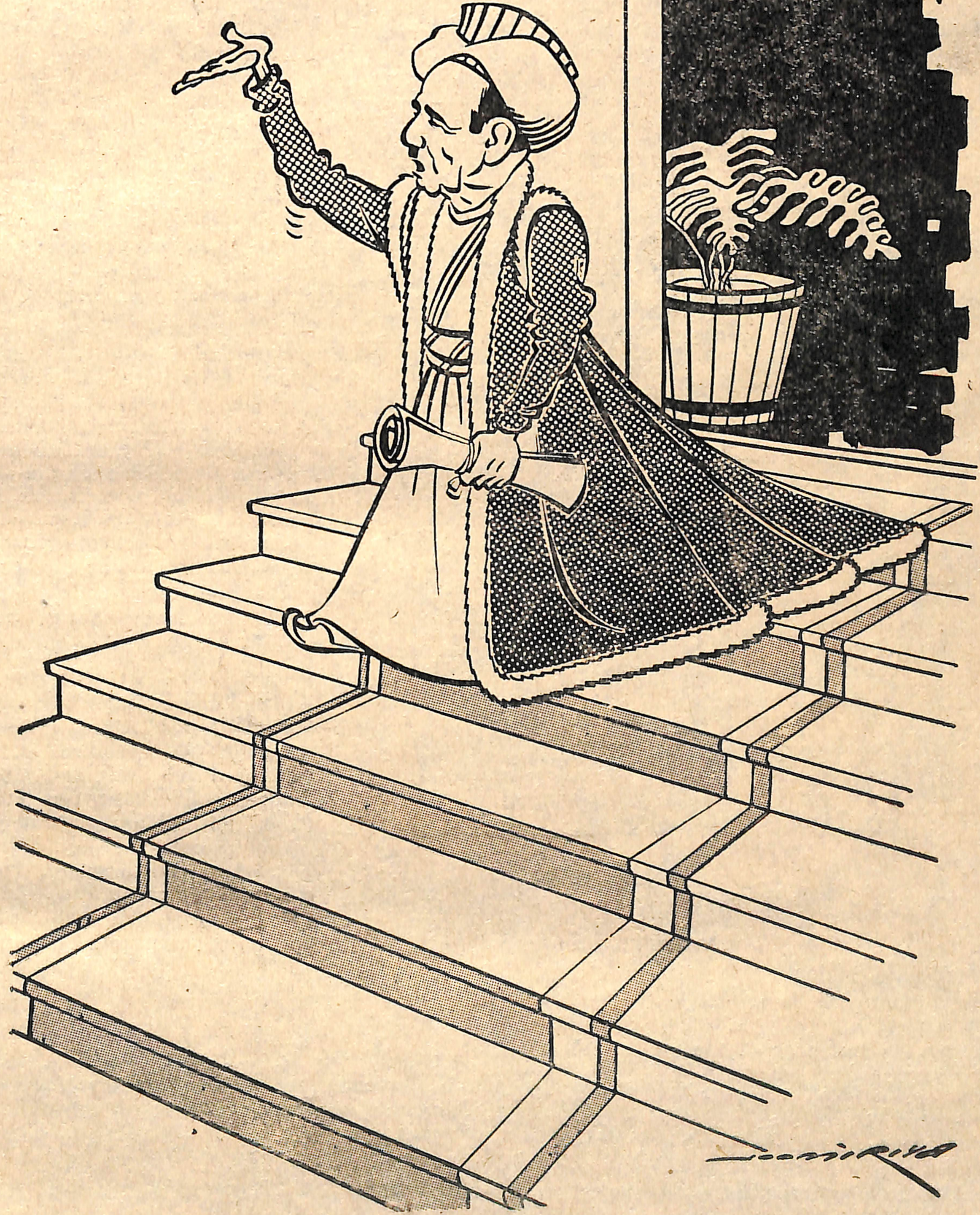
Burada, Muammer Karaca'ya bir hâtıramı anlatayım. Cumhuriyet Halk Partisi, 1946 seçimlerinde, Bursadan aday göstermek için rahmetli Cemal Nadir'in peşine düşmüştü. Bütün bir gün, İstanbul polisini seferber ederek, kendisini aratan Vali Lütfi Kırdar'a, büyük karikatüristimizin verdiği cevap şudur:

— Allah esirgesin!

Biz, Demokrat Partinin, seçimi, mutlaka Muammer Karaca'nın rejisörlüğüne muhtaç bir komedi sanmadığına eminiz... Bırakınız o partili, partisiz, hepimizin yüzünü güldürsün!

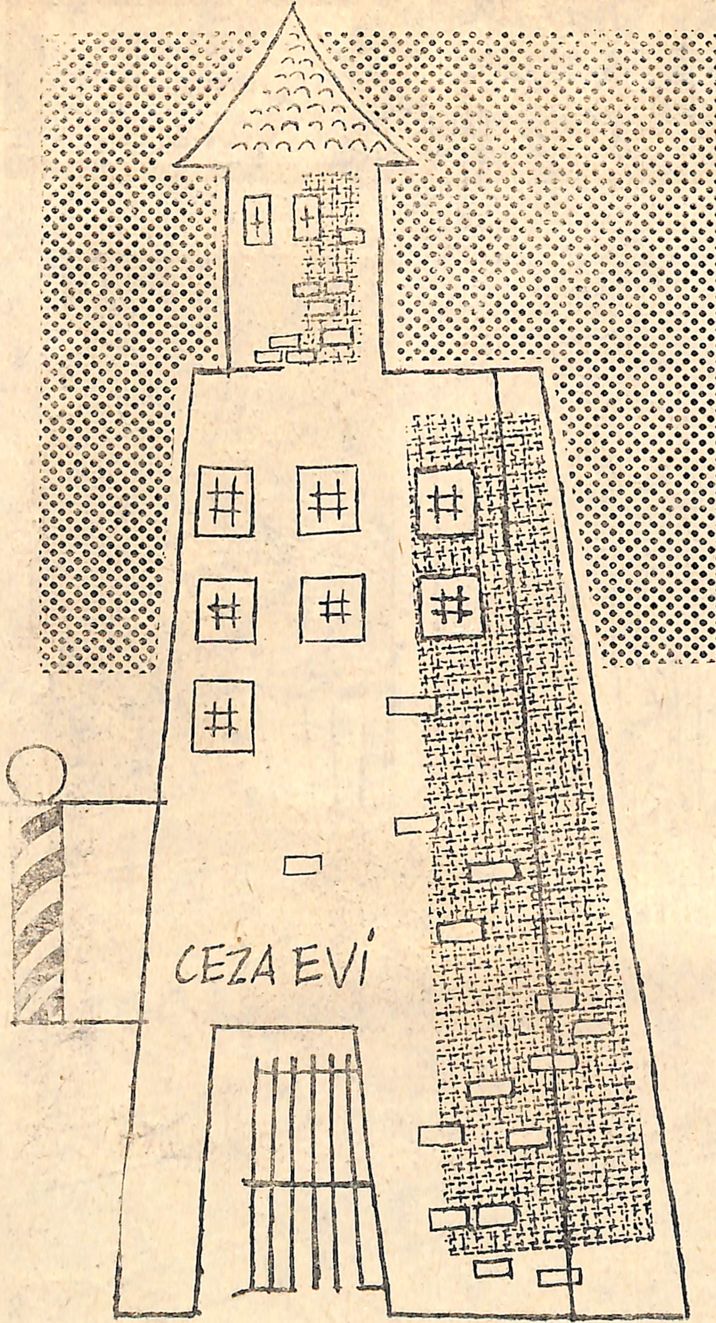
Yusuf Ziya ORTAÇ

Kuruculardan Fuat Köprülü D.P. den istifa etti!..
(Gazeteler)

Çekildik izzet-ü ikbâl ile bab-ı siyasetten!

Bölükbaşı'nın saçı, üç numara makina ile kesildi.. (Gazeteler)

YAZISIZ!..

Olaylar Alaylar

Artan insan

İNSANIN arta arta ne olacağı sorusu, yeni bir şey değil. Yüzyıllardan beri bilginler bunu düşünmüşler. İnsanlık bu artışla dünya ne olacak? Sanırsınız, yaşlı dünyanın sırtı, üstündeki insanları çekemiyecek, yıkılacak. Bir takım bilginler, artan insanları tırpanlamak için savaşı bile yararlı, gerekli bulmuşlardır. Bir takımları doğumu kısmakla, insan artışını önlemeli demektedir. Bunlara karşı olan bilginler de vardır. Dünya nimetleri hakçasına bölüşülürse, bütün kaynaklardan insanoğlu yararlanırsa, insan ne kadar artarsa artsın...

Durun Allahaşkınıza, ben ne yapıyorum. Akbaba'ya mizah yazdığımı unuttum da, günlük siyasî bir gazetede bilgiçlik taslayan okkalı bir yazar sandım kendimi. Anlatmak istediğim olay şu: Stanford üniversitesinin bir bioloji profesörü insan artışını durdurmak için, «çocuk düşürmek serbest olmalıdır. Çocuk düşüren analar takip değil, teşvik olunmalıdır» demiş.

Bu profesörün isteği birgün gerçekleşirse, söz hürriyeti, vicdan hürriyeti gibi, bir çocuk düşürme hürriyeti olacak, demektir. O zaman kadınlar, ben beş çocuk, on çocuk doğurdum, diye değil, ben elli çocuk, yüz çocuk düşürdüm, diye övünecekler, demektir. Memurlara verilen şimdiki çocuk zammı, o zaman çocuk düşürme zammı olur belki de... Gazetelerde şimdi nasıl bir düzine çocuğu olan analar övülüyor, onların resimleri basılıyorsa, o zaman da otuz kırk çocuk düşüren kadınlar övülecek. Belediye, her halde bir de berber tarifesi gibi, çocuk düşürme tarifesi yapar. Doktorlar arasına rekabet bile girebilir. Şöyle ilânlar da görürüz belki: «İki buçuk kâğıda çocuk düşürülür. Pazartesi günleri fakirlere meccanen.»

Şu olacak, bu olacak. Çocuk düşürmek serbest olursa her halde pek çok şeyler olacak. Ama en önemlisi, bütün toplum yüksek sosyete olup çıkacak. Ve gizli çocuk düşürme olmayınca da yüksek sosyeteden olmanın tadı olmıyacak.

Tadı yok!

TÜRLÜ kürk adı duyarız. En çok duyulanı da astragandır. Dışardan kaçakçılıkla yüksek sosyeteye mensup bayanlar bu kürkleri içeri sokarken yakalanmasalar, kürk adları böylece gazetelere geçmese, çoğumuz bunların adını bile bilmeyiz. Ara sıra da, yine gazetelerde kürk satışı ilânı okuruz. Bir de oradan duyarız. Ben, kürk bilgisi olmayan insanlardanım. 50 bin liralık kürkle, elli liralığını birbirinden ayıramam.

Astragan denilen kürk için gazetede bir haber çıktı. Çok pahalı kürk olduğunu kulaktan dolma bildiğim astraganı ben aslan, kaplan gibi bizde olmayan, ama bilmediğimiz bir hayvan postu sanırdım. Oysa bunlar ayrı bir türde kuzu derisi imiş. Karagül denilen bir koyunun kuzu derisinden yapılırmış. Kuzu doğar doğmaz, ya da beş, on saat sonra derisi yüzülüyor, astragan oluyor.

Kurtuluş Savaşından sonra, Sovyetler Atatürk'e on tane, kuzusunun derisinden astragan yapılan Karagül koyunu vermişler. Şimdi bunlar üretilmiş. Bir de yerli astragan yapıyormuşuz.

Bu haberin, astragan mantoyu giyenleri sevindireceğini sanmıyorum. Tam tersine, üzülürler. Yerli astragan olunca ucuz olur. Ucuz olunca tadı olmaz. Bayanlar japone emprime elbise ile geziye çıkıp, ağustos ortasında üst üste giyilmiş iki astragan kürkle yurda dönecekler, elli bin, altmış bin liraya satın alacaklar ki, giydikleri astraganın da tadı olsun. Astragan dedin mi, kadının üstünde konuşmalı. Ne mi konuşmalı? Bir bayanın kuzu derisine bürünmesi için kaç kişinin yüzüldüğünü...

Esnafa dükkân

Dünya gazetesinde şu havadisi okuduk:

(Aksarayda yıkılan 92 dükkân yerine yaptırılan 130 dükkân, Ekim başlarında kur'a ile dağıtılacaktır.)

Allah, Allah... Yapılanlar yıkılanlardan az olsa, kur'a ile dağıtmaya aklımız erecek. Halbuki yapılanlar, yıkılanlardan 38 tane fazla... Neredeyse esnaf başına bir buçuk dükkân düşecek... Acaba kur'aya konacak olan bu cabası mı?..

Komisyon

Konuşuyorlardı. Biri:

— İnsaf be, dedi, insaf... Evi yıkılan insandan komisyon alınır mı?

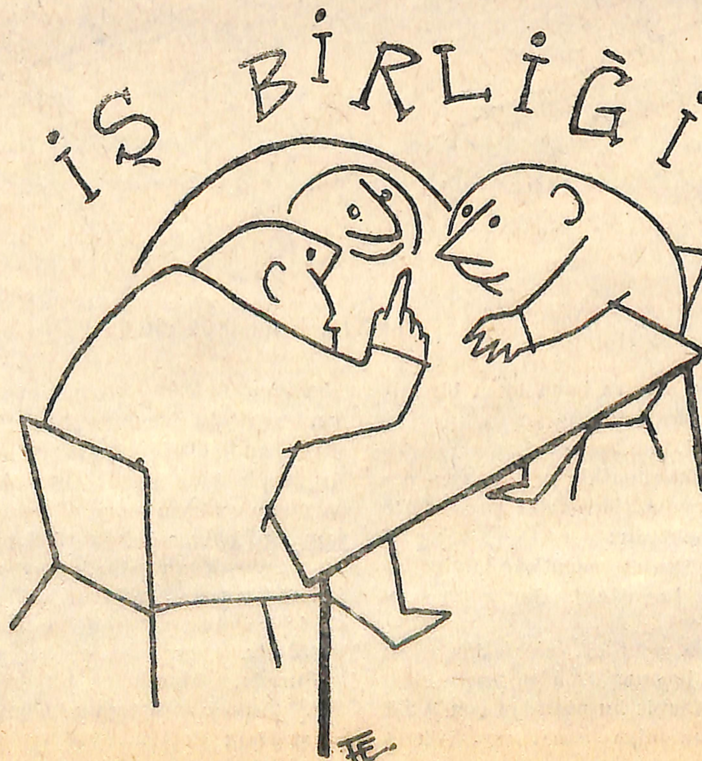
— Elbet alınmaz... Kim almış ki?..

— Bir kaç komisyon âzası!

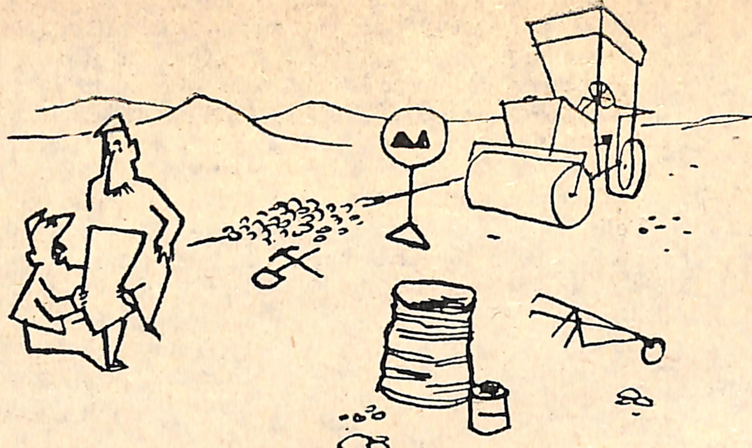
— Haaa, o başka...

— Neden başka oluyormuş?

— Belki komisyon âzasının vazifesi komisyon almak sanmışlardır!

«Metod üzerine konuşma»

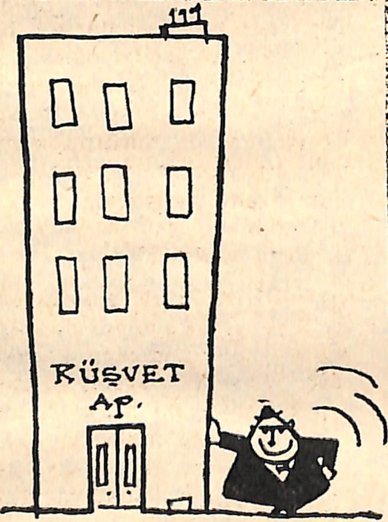

DALGA!

GAZETELERİN yazdığı olay çirkindi. Foça kıyılarında yüzen kadınlar, mayolu olarak Amerikan gemisine gitmişler. Az sonra kadınlar feryada başlamışlar.

Kıyıda bulunanlar da,

«— Amerikan gemisine çıkan mayolu kadınlar neden feryat ediyorlar?» diye merak etmişler. Merak edilmiyecek gibi değil. Hem mayolu kılıkla gemiye gir, askerlerin içine katıl. Sonra da feryat et...

Mayolu kadınları kurtarmak için kıyıdan kayıkla gelenlere, Amerikalılar kadınları vermemişler. Derken, bizimkilerin aklına bir kurnazlık gelmiş. Bir Amerikan askerini yakalayıp kayığa almışlar. Gemidekilere,

— Siz kadınları vermezseniz, biz de bu Amerikalı genci vermeyiz! demişler.

Onun üzerine, kadınları bırakmışlar.

İşte bu çirkin olayı gazete yazdıktan on sekiz gün sonra Foça Kaymakamı bir yalanlama yollamış. Bu, sevindirici bir yalanlama idi. Böyle bir yalanlamanın gelmesini doğrusu çok istiyordum. Yalanlamada, «olay doğru değildir. Mayolu kadınlar Amerikan gemisine çıkmamışlardır, feryat etmemişlerdir» denilmesini çok istiyordum. Ama yalanlamada bunların hiç biri yok. Kadınlar mayolu değil, giyinikti, denilmiyor. Amerikalılar kadınları Kayığa bindirip gemiye götürmemiştir, denilmiyor. Kadınlar feryat etmemişlerdir denilmiyor.

E peki, bu yalanlamada ne deniliyor? Yalnız, feryadın sebebi açıklanıyor. Amerikalılar kadınları kayığa bindirip kıyıya getirirken, kayığa bir dalga çarpmış - her nasıl dalga ise - Amerikan gemicileri ile kayığa binmeye, gemiye çıkmaya, orada kalmaya, geriye dönmeğe korkmayan kadınlar, işte bu dalgadan korkup çığlığı basmışlar. Artık o dalga, ne dalgadır bir düşünün. Biz okulda dalga geçerken «Dalgadır yâ Resulallâh!..» diye bağırırdık. Demek bu da, işte böyle bir dalga...

Siz bu kadınları - dikkat: «bu kadınları» diyorum - bilmez azgın, üstlerine saldıran boğadan korkmazlar da, sıska, kendilerinden kaçan bir fareden korkuverirler.

göz ucu ile Avrupa

DOKTOR!

ALAİN bir köy hekimi anlatır: Başında geniş kenarlı siyah şapka, sırtında siyah pelerin vardır. Kendi kullandığı tek atlı arabasına biner ve hastalarını yoklar. İlâçları dağ çiçekleridir. Şuruplarını ateşte kendi eli ile kaynatır, haplarını havanda kendi elile döver, merhemlerini, macunlarını kavanozlara kendi elile doldurur, kendi elile götürür, dağıtır...

Ne mi alır?.. Onu, bir Allah bilir, bir de veren... Pelerininin cebinde, az, çok, bütün bırakılanlar birbirine karışmıştır!

Ünlü Fransız yazarının doktorunu, artık Avrupa'nın büyük şehirlerinde değil, küçük köylerinde bile aramayınız. Şimdi, tek atlı arabanın yerinde son model bir otomobil var. Doktor da her insan kadar keyfinin ve rahatının adamı: Şık evi, pahalı sevgilisi var!

Aman dikkat, sınır dışında sakın hasta olmayınız. Dertlilere uykularını bile güler yüzle veren bizim Ekrem Şerif'ler, Reşat Garan'lar, Ali Esat'lar, Ali Eşref'ler Avrupa'da yoktur. Batı dünyasında hekim, yarım kraldır. Hele adının üstünde bir de Profesörlük varsa, huzuruna girmek için bir ay, Migros önünde kahve bekler gibi bekliyeceksiniz!

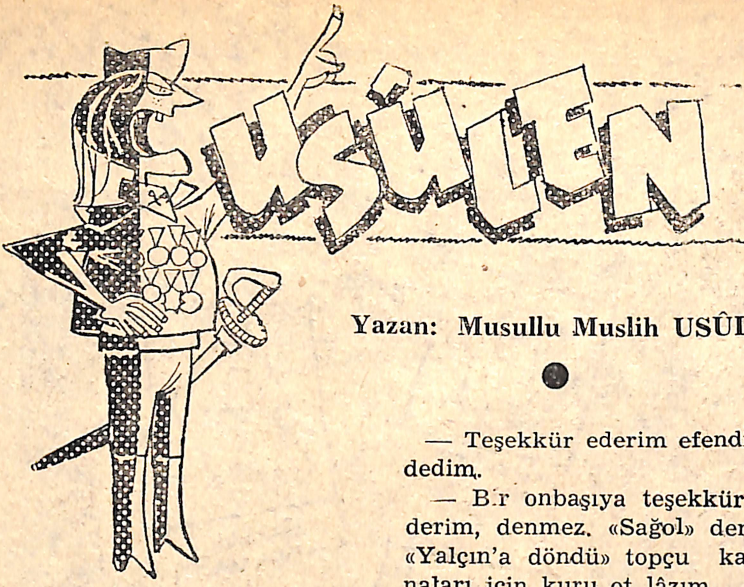
Muayene ücreti mi?.. Almanyada yüzelli mark, İtalya'da yirmi beş bin Liret... Sahici karşılığı, iki yerde de beş yüz liranın üstünde!

Otelde, bir enjeksiyon için ne verdim, biliyor musunuz?.. Bin sekizyüz kuruş!.. Bizde hâlâ elli kuruşa iğne yapan, açlıktan iğneye dönmüş sağlık memurları vardır!..

Ne dediniz, ne dediniz?.. Belediye mi?.. Millî Korunma mı?..

Avrupa'da doktor patlıcan değil, narh koymuyorlar!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Yazan: Musullu Muslih USÛLÎ

SARIYER'in içerlerinde bir evdi... Bulana kadar epiyi aradım, yoruldum. Köşk büyük bir bahçe içinde idi. Yılmaz çocukluk arkadaşımdır.

— Çok güzel bir köşkünüz var, dedim.

— Güher teyzemin köşkü... dedi.

Yalçın'ın kitaplarını görmek için gitmiştim. Beni o kadar büyük, kitaplarla dolu bir odaya aldı ki, hangi birine bakacağımı şaşırdım. Yılmaz,

— Çaylarımızı burada içelim, dedi.

Ben kalın ciltleri karıştırırken yukarı kattan titrek, çatlat, çata! çatal bir ses geldi:

— Hedef Çamlı Tepe... Marş marş!.. Allah Allah Allah...

Bir duraladım. Bu sese hiç bir anlam veremedim. Yeniden kiaplara daldım. O çatlak ses bir daha duyuldu:

— Sağa çark, marş! İiileriii, marş!...

Yalçın'a soracağım ama bir türlü soramıyorum. Komut veren ses, çocuk sesine benzese, bir çocuk askerlik oynuyor, diyeceğim.

Yumuşak, geniş koltuklar içinde çaylarımızı içerken, yukarı kattan önce bir,

«— İstikamet dere içiii« Marş marş...» diye yine o ses duyuldu, sonra bir gümbürtü koptu. Birden kapı küt diye açıldı. İçeriye, şaşılası bir kılıkta, kadına benzemiyen, erkeğe benzemiyen biri girdi. Saçları bem beyaz, uzundu. Başında çok eski zamandan kalma bir komutan şapkası vardı. Saçlarına, yüzüne bakarsan kadın. Giyinişi erkek. Göğsü, nişanlarla, madalyalarla dolu. Ayağında kilot pantalon, eski ipek kadın çoraplarını da üstüne çekmiş. Belinde bir kılıç var.

O kılıkta bir şeyi birden karşımda görünce, hemen yerimden fırladım. Yalçın, elimden tuttu.

— Güher dayım... diye içeri gireni bana tanıttı.

Demek bu, bir erkekti. Cırlak bir sesle bana,

— Nasılsın delikanlı? dedi.

— Teşekkür ederim efendim, dedim.

— Bir onbaşıya teşekkür ederim, denmez. «Sağol» denir. «Yalçın'a döndü» topçu kadanaları için kuru ot lâzım.

Sonra, «İleriii, marş!» diye bağırarak dışarı çıktı.

Ben, şaşkınlık içindeydim. Yalçın,

— Ben sana Güher teyzemi anlatmamıştım, değil mi? dedi.

— Hayır, dedim. Önce Güher teyzen mi, Güher dayın mı?

— İkisi de... Bak, anlatayım. Güher Teyzem, bu koca köşkte, iki evlâtlığı ile beraber oturuyordu. Yanında hep iki evlâtlık bulundururdu. Birini yetiştirip büyütür. Onu evlendirince yeniden bir küçük kız alır. Babam Ankara'dan İstanbul'a tâyin olununca, bir zaman otelde kaldık. Kendimize uygun bir ev bulamadık. Güher Teyzem, «Koskoca köşkte canım sıkılıyor, gelin beraber oturalım» dedi. Annemle aralarında çok yaş olduğundan, annem her dediğini dinler. Biz de bu köşke geldik. Beraber oturmaya başladık. O zaman Güher Teyzemin büyük oğlu Amerika'da. Küçük oğlu da İzmir'de. Güher Teyzemin kızı, aşağı yukarı annemle bir yaştadır. O da evli, Maçka'da oturuyorlar.

Böylece bir iki yıl geçti. Bir sabah, ne ben, ne babam daha işe gitmemiştik. Giriştte ayakkabımı giyerken sokak kapısı çalındı. Kapıyı ben açtım. Eli çantalı bir polis,

— Güher burda mı oturuyor? dedi.

Polisin, Güher, deyişine içerledim. Güher Teyzem o zaman yetmiş dört yaşında, eski bir İstanbul Hanımefendisi. Ona Sarıyırda herkes «Hanımefendi», «Güher Hanımefendi», «Büyük Hanımefendi» der. Burada tanımayan da yoktur. Çok kişi adını da bilmez de «Hanımefendi» der. Hanımefendilerin köşkü... Hanımefendilerin bahçesi... Hep böyle. Hanımefendi denilince, onun Güher Teyzem olduğunu herkes anlar.

Polise,

— Burda. Ne yapacaksınız? dedim.

— Çağırın. Biraz lâzım... dedi.

Güher Teyzem o zaman, oturduğu yerden hiç kalkmıyor. Kötürüm değil ama, rahattan, şişmanlıktan, yaşlılıktan yarı yatalak olmuş.

— Gelemez, dedim, ne istiyorsanız bana söyleyin.

Babam de sesimize geldi. O da polise,

— Gelemez, dedi.

Polis,

— Neden gelemiyormuş... Biz adamı getirmesini biliriz, dedi.

Babam,

— Getirin de görelim, dedi.

— Yâni, kanun kuvvetine karşı mı geliyorsunuz?

— Yoo... Şişmandır da ondan aşağı kata inemez.

Polis şaşırdı.

— Genç insan o kadar şişman olur mu? Nasıl merdivenlerden inemezmiş...

— Genç mi? Ne genci? Yetmişini geçkin...

Polisin gözleri büyüdü. Elindeki kâğıdı okudu.

— Burda yirmi iki yaşında yazıyor. Peki, yetmiş yaşına kadar hiç askerlik yapmamış mı?

— Kim?

— Güher

— Siz ne diyorsunuz? Güher Hanımefendi kadındır.

— Allah Allah... Asker kaçağı diye Askerlik Şubesi arıyor. Öyleyse bu Güher başka Güher olacak.

Annem, doğma büyüme Sarıyer'li olduğu için,

— Buralarda başka Güher yoktur, dedi.

Polis, adrese bir daha baktı. Tamam. Bütün bunlardan sonra polis bize kuşkulu kuşkulu,

— Gelsin rica ederim, dedi, nihayet bu vatanî vazifedir. Hepimizin başından geçti. Bundan kaçmak olmaz. Devletin kolu her yere yetişir. Nereye kaçsa yakalarlar.

Polis başlamışken daha nasihat edecekti ama, babam,

— Kendisi aşağı inemez, dedi, siz buyrun yukarıya, görün...

Annem,

— Yalnız, dedi, çok affedersiniz, lûtfen ayaklarınızı çıkaracaksınız. Çok sinirlidir, kıyameti koparır.

Polisin kunduralarını, getirlerini çıkarması epiyi zor oldu. Polis yukarı çıkıp Güher Teyzemi, dizlerine battaniye örtülmüş, koltukta oturur görünce şaşırdı. Biz, asker kaçaklığını öğrenince Güher Teyzemin kızacağını sanmıştık. Kızmadı. Güldü, işi şakaya vurdu. Polis, elindeki kâğıda bakarak,

— Adınız? dedi.

— Güher.

— Tamam. Soyadınız?

— Yeğenoğlu.

— O da tamam. Babanız?

— Tophane Nâzırı Halim Paşa...

— Tutuyor. Burda da Halim... Anneniz?

— Vesâmet...

Polis,

— Allah Allah... dedi, her şey uyuyor. Bir yaşınız, bir de erkek olmamanız işi bozuyor. Efendim, usûlen bize bir nüfus kâğıdı sureti getirirsiniz. Biz de şubeye yazarız.

Polisin dediği gibi «usûlen» Güher Teyzemin nüfus kâğıdı suretini çıkartıp karakola götürdük. Aradan bir on beş gün kadar geçti geçmedi, yine o polis, yanında komiserle geldi. Komiser, uzun zamandır Sarıyerde bulunduğundan Güher Teyzemi tanırmış.

— Bir zabıt tutacağız Hanım efendi, dedi.

Güher Teyzem,

— Ayol, mâdem beni tanıyorsunuz, ne zaptı?.. dedi.

Komiser,

— Usûlen... dedi.

Güher Teyzemin erkek değil, kadın olduğuna dair bir zabıt tutuldu. Komiserle, polisle beraber biz de imzaladık.

Aradan bir zaman daha geçti. Kapıya iki inzibat eri ile bir polis geldi. Komiser, polisle haber yollamış:

«— Hanımefendi bir zahmet Askerlik Şubesine kadar usûlen gidecek...»

Biz,

— Bu nasıl iş?.. filân diye söylenecek olduk. Polis yüzünü yumuşatarak,

— Usûlen beyim... dedi.

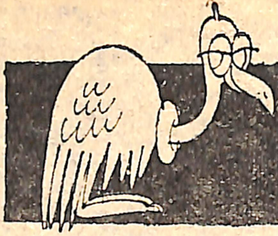
Söylenişten öyle anlıyorduk ki, bir şey «usûlen» oldu mu, «Aldırma, boş ver; hiç bir şey gerekmez, hiç bir sorumluluğu yoktur, ama yine de yapılır» anlamına geliyordu.

Güher Teyzem,

— Eh mâdem usûlenmiş, gidelim bakalım... dedi.

Güher Teyzemin Askerlik

GAZ :

Havalısı vardır, sulusu var dır. Son yıllarad, havagazının gazı bitmiş havası kalmıştır. Öbürü ise tenekelerle satılırdı. Şimdi, galiba elektrik devrine girdiğimizden olacak, artık bu eski çağ maddesine yeni Türkiyede rastlamıyoruz!

Bir de midelerde, barsaklarda toplanan gaz vardır ki, ekseriya kurufasulyeden olur. Fakat bu sene, hayat seviyesi gittikçe yükselen memleketimizde bu nimetin de kilosu altıyüz kuruşa çıktığı için, umumî sıhhatı sarsan gaz tehlikesi azalmıştır.

Bir gaz fıkrası:

Ziyafet dönüşü, gece, yolda fena halde sıkışan adamcağız, Taksim meydanının bir kenarında pantalonu çözer... Çözer ama, barsaklarındaki gazlar öyle bir gürültü ile boşalır ki, karanlığın sessizliği içinde top gürültüleri gibi uğuldar...

Derken, uzaktan bir düdük öter, bu düdüğe başka bir düdük cevap verir, bekçi, polis, adamcağızı yakalarlar...

Suçlu, korku ve telâş içinde mazeretler arar:

— Vallâhi çok sıkıştım da.. Hiç bir fena maksadım yoktu da..

Diye kendini savunmaya çalışırken, komiser sözünü keser:

— Sana onu sormuyoruz yahu, der, bukadar fasulyeyi nerede buldun, onu söyle!..

GÜNEŞ :

Dünyamızı aydınlatan, ısıtan seyyare. Şakaya gelmez,

çarpar... Bakmaya gelmez, göz kamaştırır!

Şair:

Güneş yer üstüne düşmekle pâymal olmaz!

Diye onu övüyor... Cenap Şahabettin ise:

Şemse yumruk sıkan birer cüceyiz!

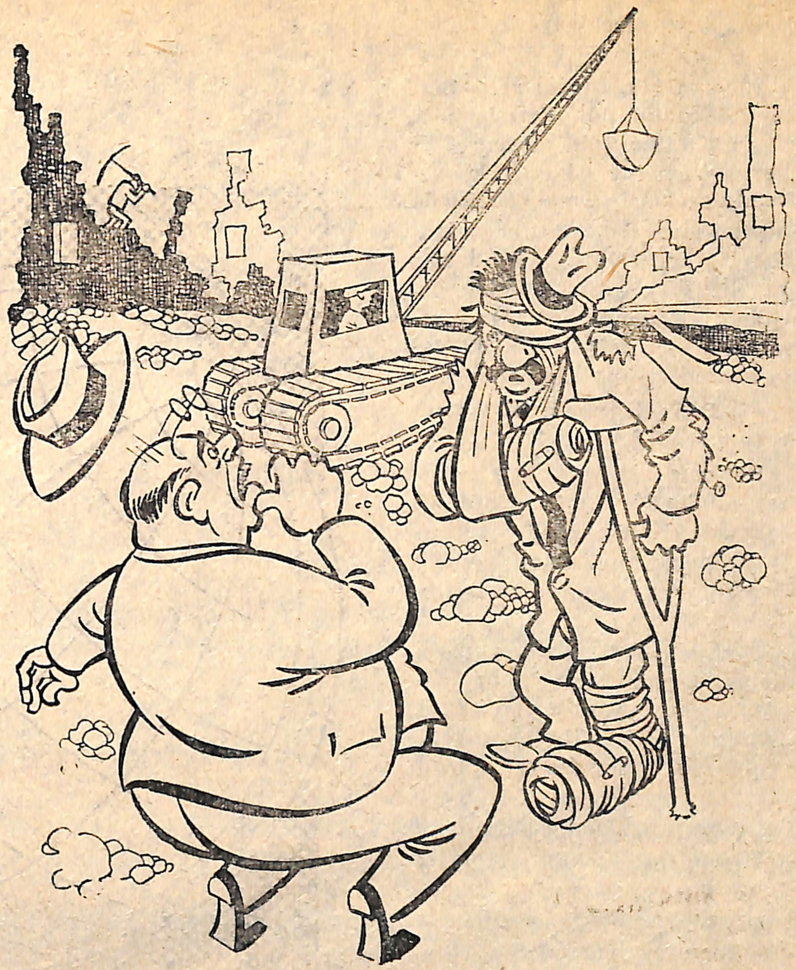
Demektedir... Ama, galiba en güzelini Ahmet Haşim söylemiş:

Şu bakır zirvelerin ardından
Bir süvari geliyor, kan rengi!
Başlıyor şimdi Melûl akşamda
Son ışıklarla bulutlar cengi!

Bir atasözüna göre, «Güneş balçıkla sıvanmaz» mış... Bu söz de, bütün eski lâflar gibi değerini kaybetmiş, demode olmuştur artık. Çünkü çok şükür yurdumuz demokrasiye kavuştuğundan beri güneş de nice usta politikacılar tarafından balçıkla sıvanmağa başlanmıştır!

GALATA :

Eskiden meyhaneleri, birahaneleri, eğlencehaneleri, haneleri, haneleri haneleriyle meşhur semt... Köprünün Karaköy tarafı... Hovardaları şimdi bir derece sınıf atlıyarak Beyoğluna, İstiklâl caddesine geçmişlerdir!

— Ayol bu ne hal?.. Aksaray meydanına dönmüşsün!..

Şubesine gitmesi bir iş. Koltukta, kucakta indirdik, arabaya bindirdik. Askerlik Şubesine gittik. Askerlik Şubesinin Başkanı bir yarbaydı. Yarbay Güher Teyzeye bir şeyler sordu. Güher Teyze,

— Benim beyim generaldi, Yirmi sene oldu öleli. Nasıl olur da, benim gibi yetmiş dört yaşında bir kadını askere almaya kalkarsınız? Ben Memduh Paşa'nın hanımıyım.

«Memduh Paşa» lâfını duyar duymaz, yarbay:

— Vay Hanımefendiciğim... diye yerinden fırladı, Güher Teyzemin ellerine yapıştı.

Bu yarbay teğmenken, Memduh Paşa'nın emrinde çalışmış. Güher Teyzemin gençliğini bilirmiş.

— Aman Hanımefendi, beni tanımadınız mı? Memduh Paşa benim velînimetim...

Askerlik Şubesi Başkanı da tanıdık çıkınca, artık şu asker kaçaklığı belâsından Güher Teyzem kurtuldu, diye sevindik. Yarbay,

— Üzülmeyin Hanımefendi, dedi, böyle yanlışlıklar sık sık olur. Yalnız sizden bir ricam var, usûlen nüfustaki kaydı düzelteceksiniz, o kadar.

Güher Teyzem kızdı,

— Canım, bu ne biçim iş?... dedi, karakol kadın olduğumu bilir, yine de size yollar. Siz benim kırk yıl önceki hâlimi bilirsiniz, nüfus memuruna yollarsınız...

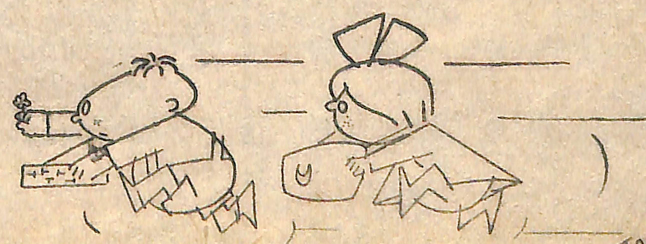
Yarbay,

— Usûlen Hanımefendi, usûlen... dedi.

Dikkat ettim, «usûlen» diyenlerin suratı yumuşuyordu. Askerlik Şubesinden çıktık. O günden sonra iki üç günde bir, bizim eve inzibatlar, polisler, bekçiler gelmeye başladı.

(Lûtfen sahifeyi çeviriniz)

Bayramlarda spor hareketleri yapılacak!..

— Nüfustan kaydımız gelmedi. Yanlışlık düzeltilmezse askere almak mecburiyetinde kalacağız...

Boyuna sıkıştırıyorlar. Bizi bir korkudur aldı. Yetmiş dört yaşındaki, fıçı gibi şişman Güher teyzeyi hiç şakası yok askere alacaklar. Önce Maçka'da oturan kızı ile damadı yetişti. Hep beraber Nüfus Müdürlüğü ne gittik. Nüfus Müdürü de Güher Teyzemin damadının sınıf arkadaşı imiş. Hattâ iki defa da eve gelip, elini öpmüş.

— Ben Hanımefendiyi tanıyorum, dedi.

Hepimiz bir oh çektik... Nüfus Müdürü işi memurlara bırakmadı. Kalktı kendisi uğraştı. Defterleri odasına getirdi. Hepimize çay ısmarladı. Defteri karıştırdı,

— Evet, dedi, bir yanlışlık olmuş. Doğum tarihi 1301 yazılacakken, yanlışlıkla 1351 yazılmış. Yâni Hanımefendi, yetmiş dört yaşındayken, yirmi iki yaşında oluyor. «Güher» i de erkek adı sanmışlar.

Hepimiz gülüştük. Nihayet Yanlışlık anlaşılmıştı. Giderken Nüfus Müdürü,

— Şimdi siz Hanımefendi, bu yanlışlığı düzeltmek için mahkemeye müracaat edeceksiniz, dedi.

— Aman, ne mahkemesi?...

— Usûlen Hanımefendi, usûlen bir mahkeme... Mahkeme kararı olmadan biz değiştiremeyiz.

— Canım efendim, yanlışlığı ben mi yaptım? Kim bu yanlışlığı yapmışsa o gitsin mahkemeye...

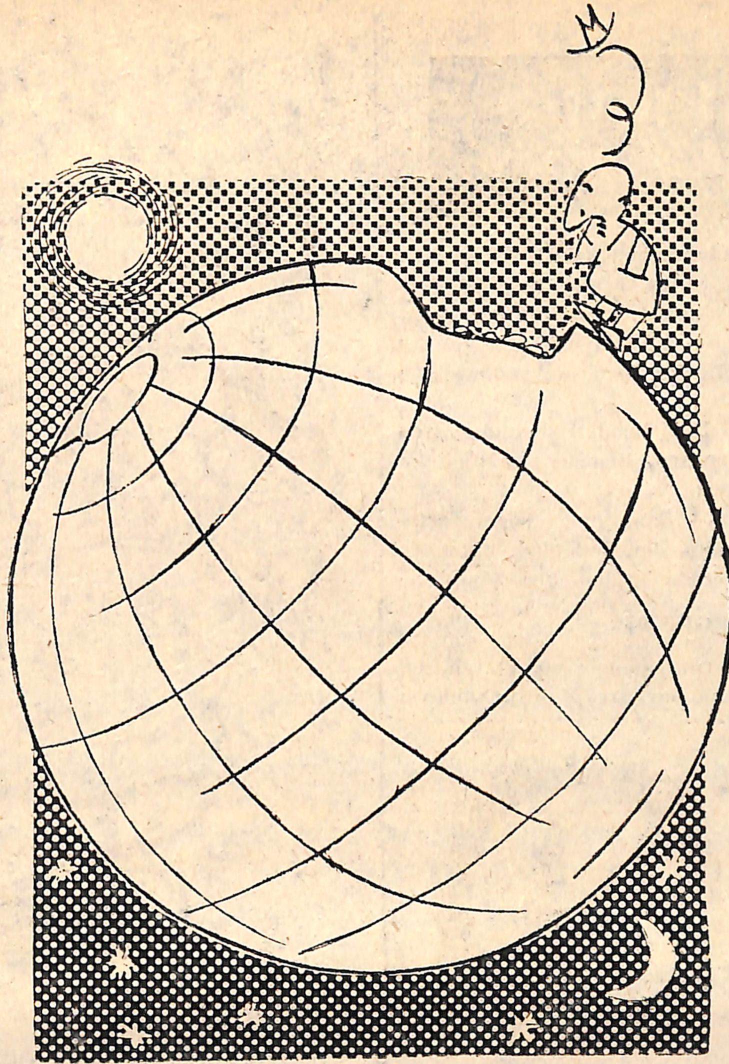
— Hanımefendi bu mahkeme bir şey değil, usûlen bir mahkeme...

Eve döndük. Kapımızdan polisler, inzibatlar eksik olmuyor. Nerdeyse, Güher Teyzeyi alıp askere götürecekler. Biz başa çıkamayınca İzmir'deki oğluna «Anneni askere alıyorlar, çabuk gel» diye telgraf çektik. Oğlan apar topar geldi. Karısını, çocuklarını da beraber almış. Bu arada da askere almasınlar diye korkudan Güher Teyzeyi kaçırıp duruyoruz. Bir yakalasalar, askere götürecekler. Güher Teyzem, hepimizi topladı,

— İşin şakası yok, dedi, usûlen müsûlen derken beni askere alacaklar. Aman işi sıkı tutun.

İzmir'den gelen Güher Teyzenin küçük oğlu, tanınmış bir avukat tuttu. Bazan insanın şansı iyi gider. Teyzemin dâvasına bakacak olan yargıç ta, bizim Sarıyer'liymiş. Güher Teyzenin elinde büyümüş. Cocukken köşkten çıkmazmış. Mahkeme günü geldi. Güher Teyze, koltukta sanık yerine geçti. Avukat,

Bayezit yolu üç metre indirildi.. (Gazeteler)

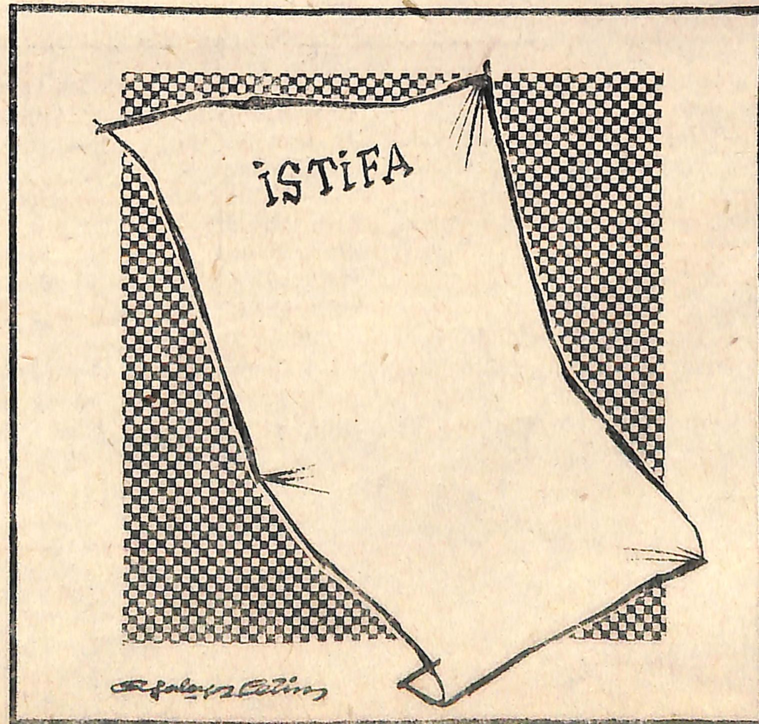
— Galiba Bayezit yoluna geldim!..

— Sayın yargıcım. Müvekkilim temiz nâsiyesinden de anlaşılacağı üzere... diye söze başladı.

Asker kaçağı olmadığını, kadın olduğunu, yaşının da yetmiş dört olduğunu anlatmaya çalıştı. İki celse sonra, mahkeme şahitlerin dinlenmesine karar verdi. Hep birden hâkimin evine koştuk. Yargıç, Güher Teyzemin ellerine sarıldı. Güher Teyze barut olmuştu,

— Ayol, sen beni bilmiyor musun? dedi, daha ne şahidi istiyorsun?...

D.P. den istifalar devam ediyor.. (Gazeteler)

İyi hal kâğıdı!..

Yargıç,

— Aman teyzeciğim, usûlen... dedi, usûlen şahit dinlemek lâzım. İki şahit bulun yeter... Usûlen...

Oğul, damat, yiğen, kardeş, gelin, biz bütün akrabalar işin içinden çıkamayınca Güher Teyze'nin Amerika'daki büyük oğluna uçakla mektup yolladık: «Acele gel. Anneni askere alıyorlar.» Bir hafta sürmedi. «Siz deli misiniz» diye cevap geldi. «Deliyi akıllıyı bırak, anneni askere alıyorlar.»

Karısını, çocuklarını almış Amerika'dan geldi. Olanı biteni öğrenince küplere bindi.

— Beceriksizler, diye de bize bağırdı.

Hep birden şâhit aramaya başladık. Güher Teyzemin yetmiş dört yaşında olduğuna şâhitlik edecek adamın en az doksan yaşında olması lâzım. Kime gidiyorsak,

— Ben yapamam... diyor. Yetmiş dört sene önce ben değil, babam doğmamıştı.

— Canım bu usûlen bir şahitlik. Yetmiş dört deme de yetmiş de, altmış de, elli de... Ne dersen de... Usûlen...

Kimisi,

— Allah var, ben bilmediğim şeye şâhitlik edemem, diyor. Kimisi,

— Anlarlar, başım belâya girer. Yalancı şâhitliğin cezası büyük... diyor.

Ara tara, biri elli beşinde, biri de altmış var yok, iki şahit bulduk. Mahkeme şahitleri dinledi. Bu sefer de yargıç, Güher Teyzenin muayeneye sevkine, kadın olduğuna dair rapor almasına karar verdi. Bu karar verilirken mahkeme salonunda Güher Teyzenin doğurduğu kızı, iki oğlu ile, sekiz de torunu vardı.

Yeniden yargıca gittik. Ne desek boş...

— Canım, diyor, Güher Teyzenin kadın olduğunu ben de biliyorum. Elinde doğdum büyüdüm. Ama ne yapalım, usûlen bir kere muayenesi lâzım. Usûlen bir şey bu...

Biz usûlen olan muameleleri tamamlıya duralım, bir yandan da Güher Teyzeyi askere alacağız diye sıkıştırıp duruyorlar.

— Müsaade edin... diyoruz.

— Yahu, ne müsaadesi... Aylar geçti, diyorlar.

Bizde işler kolay yürür mü? Güher Teyze,

— Ben bu yaştan sonra kadınlığımı muayene ettirmem... diye tutturdu.

Bu sefer biz yalvarmaya başladık:

— Aman Güher Teyze, bu

muayene usûlen bir muayene... Sahiden muayene değil ya, usûlen...

Hem de muayene resmî hastanede olacakmış. İnsanın şansı yürüdü mü yürür. Muayeneyi yapacak olan nisaiye mütehassısı doktor, Güher Teyzenin büyük oğlunun yakın bir arkadaşı çıktı. Kaç defa köşke gelmiş. Hastanenin baş doktoru da, Güher Teyzenin kocası Memduh Paşa'nın çok iyiliklerini görmüş. Askerî mektebe veren bile o imiş.

Güher Teyzeyi muayeneye götürdük. Mütehassıs doktor, Güher Teyzenin elini öptü.

— Bugün olmaz, dedi.

— Neden? diye sorduk.

— Efendim, bugün heyet günü değil. Yalnız benim muayenemle de olmaz. Heyet görecek.

Güher Teyzenin büyük oğlu,

— Yahu, ne heyeti? dedi. Sen benim annemin kadın olduğunu bilmiyor musun kardeşim?

— Bilmez olur muyum. Tabiî biliyorum. Ama bu usûlen bir muayene... Heyet muayenesi dedikse sahiden muayene değil ya... Usûlen...

Güher Teyzenin erkek olmadığını, kadın olduğunu, yirmi iki değil, yetmiş dört yaşında olduğunu herkes biliyor ama, yine de usûlen herkes birbirine işi atıyordu. Yetmiş dört yaşında üç çocuk, sekiz torun sahibi Güher Teyzenin kadın olduğunu bir türlü isbat edemiyorduk.

Sonunda Güher Teyzeyi sıhhî heyete çıkardık. Hiç bir doktor, Güher Teyzenin elini bile tutmadı, nabzına bile bakmadı. Kadın olduğuna dair, yedi kişilik sıhhî heyetin imzasını taşıyan raporu verdiler. Artık iş bitmiş, bir celselik mahkemeye kalmıştı. Ama Güher Teyzeyi de askere götürmek için, bizi durmadan sıkıştırıyorlardı. Mahkeme günü geldi. Bizim gibi yakın akrabalardan başka, uzak akrabalar, tanıdıklar, uzak tanıdıklar, tanıdıkların tanıdıkları, meraklılar, hiç tanımadıklarımız mahkeme salonunu doldurmuştu. Çünkü Güher Teyzenin askere alınacağını gazeteler yazmış, bir senedir süren usûlen muameleler yüzünden, bu olayı duymayan kalmamıştı.

Mahkemede rapor okundu. Tam yargıç kararı okurken, Güher Teyze, birdenbire,

— Ben erkeğim!.. diye bağırdı.

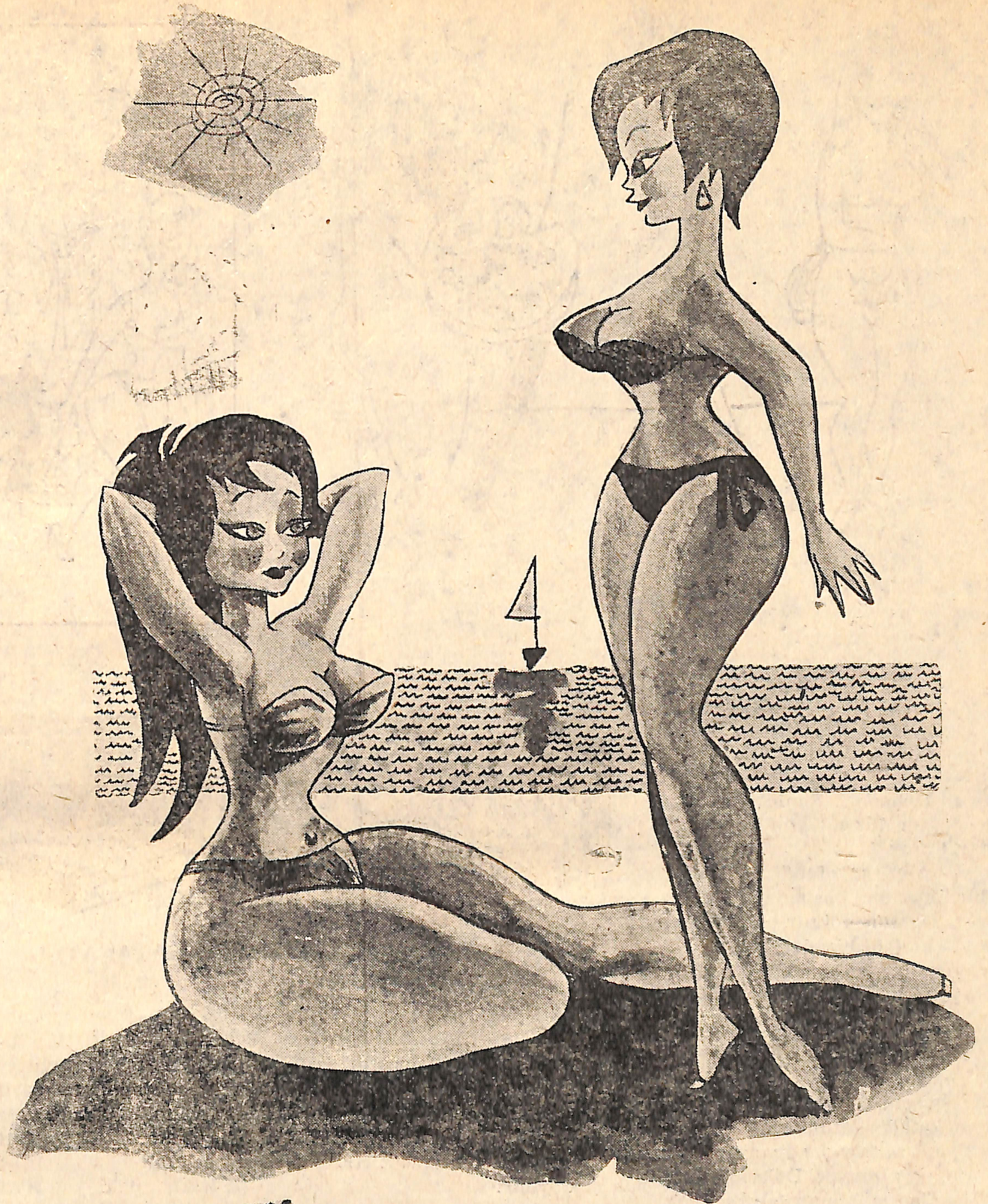
Önce bir şaşkınlık oldu. Sonra bir gülüşme... Güher Teyze:

— Ben usûlen erkeğim, askere gideceğim. Bu şahitler, raporlar hepsi yalancı... dedi.

Mahkeme, Güher Teyzenin kadın olduğuna karar verdi ama, o gün bugün Güher Teyze kendini onbaşı sanıyor. Evde herkese, kendisine Güher Dayı dedirtiyor. Kocası Memduh Paşa'nın eski elbiselerini çıkardı, giydi. Kılıcını kuşandı. Sabahtan akşama kadar mangasına talim yaptırıyor.

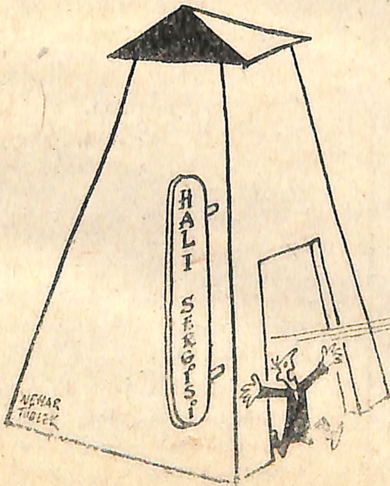
Yukardan cırlak, kart, çatallı bir ses geldi:

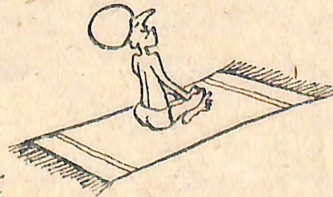
— İstikamet top ağaç... Marş marş... Allah Allah Allah Allah...

— Neclâ seçimlere girmeğe karar vermiş...
— Güleyim bari... Bütün yaz bir oy alamadıktan sonra mı?..

Bir halı sergisi açıldı.. (Gazeteler)

— Yetişin, hırsız var!..

Su sıkıntısı devam ediyor.. (Gazeteler)

—Hadi, soyun bakalım!..

«Bir içim su..»

SEMBOLİZM

★ Yazan : Şifre Kalemi Şefi Şerif ŞATAFATLI ★

— Beyefendi, gelip gidiyorum, n'olur, şu işi çıkarsanız artık...

— Hohooo... Senin işin daha en aşağı doksan gün kadar sürer.

— Ama beyefendi, ben fakir bir insanım, başımda üç nüfus var. Doksan çoktur.

— Vallahi birader, ben ne yapayım, benim başımda da sekiz nüfus var. Onun için doksan günden aşağı yapamam...

— Ah benim hâlimi bilseniz.

— Ah bir de siz benim hâlimi bilseniz... Doksan gün derken kafadan atmıyorum. Hesap ediyorum, kitap ediyorum, daha aşağı olmuyor. Doksan gün...

— Canım, bunun faturası yok ya Beyefendi. Belediye 90 diye narh mı koydu?

— Hiç boşuna zahmet etmeyin, olmaz. Doksan gün de senin hatırın için. Sana acıdım da.. Yoksa başka biri olsa yüz yirmi derdim. Ama senin üstüne başına baktım, hadi işini görüvereyim, dedim. Anladın mı?

— Anladım, Allah razı olsun. Ama bizim bir Rüştü Bey var. Onun da burda bir işi vardı. Ona altmış gün demişsiniz.

— Çok mu fakirdi?

— Yok efendim. Fakir olur mu hiç, iki tane kızı var. Karısı da çok iyidir.

— Öyleyse... Hayır, hayır, altmış günde hiç zannetmem. Doksan gün.

— Beyefendi, şunu kırk günde bitiriverin, olsun bitsin...

— Yooo... Vallahi olmaz.

— İnsaf buyrun... Bu kadar müfettiş, kontrol varken bir malın üzerindeki etikete 500 diye yazıyorlar da, sonra dört yüze bile veriyorlar.

— Valla yapamam beyim. Doksan gün! İşinize gelirse... Artık müsaade edin. Başka bekliyenler var. Bu kadar vatandaşın işi görülecek. Hep sizinle mi uğraşacağım?

— Peki, peki, darılmayın, haydi elli gün olsun...

— Olmaz dedik, olmaz... Yarım gün indir desen indiremem.

— Elli beş olsun...

— Canım, olsa yapmaz mıyım? Haydi mâdemki bu kadar ısrar ettin, beş gün indireyim de seksen beş olsun.

— Ah efendim, nasıl anlatayım. Bu şirkette bir memur siz olsanız, can baş üstüne. Şirket memur dolu. Kimi elli gün der, kimi altmıştan aşağı olmaz der. Kapıcı bile, ille de iki buçuk gün, dedi.

— Tabii... Herkes kendi rütbesine göre gün diyecek.

— Müdür bey, kim bilir kaç gün, der.

— Haydi rica ederim. İşinizi göreceksek görelim. Bakın, arkada kaç kişi birikmiş. Hepsinin işi var.

— Pek âlâ beyefendi, altmış gün olsun. Ona da bir itirazınız yok ya...

— Hadi uzatma... Beş te benden gitsin, seksen...

— Sağolun. Ama nasıl söyliyeyim. Vallahi çok. Şuna altmış beş diyelim.

— Sana son bir söz diyeyim mi? Yetmiş beş... Bir saat daha aşağı desen olmaz. Yetmiş beş... Oldu mu? Olmadı ise, şimdi canın nereye isterse oraya git de, işini yaptır.

— Aramızda ne kaldı?.. Uyuşalım gitsin beyefendi. Bu şirkette memur, bir siz olsanız, olur. Yetmiş beş, yetmiş beş...

— Yahu siz lâf anlamaz mısınız? Daha çabuk olmaz kardeşim. Bak herkes sıra bekliyor. Bir sürü insan birikmiş. Alt tarafı yetmiş beş gün. Akşama kadar seninle mi uğraşalım?

— Benim de duamı alın, ne olur...

— Dua ile olsa...

— Haydi gelin şunu yetmiş gün yapalım.

— Uzatma, peki peki... Haydi yetmiş gün olsun... Ver şu kâğıdını da tedkik edeyim.

— Buyrun...

— Pek âlâ... İşet imzalıyorum. Bende işin bitti. Şu karşıki masada oturan gözlüklü beye götürün. Güle güle... Sizin bayan? Sizin işiniz elli günden aşağı çıkmaz...

1950... ... 1957

«YARATICI TEKÂMÜL»

Rejisör — Ulan hayvan herifler!.. Ben size gemiyi rol icabı batırın demiştim!..

Fatih'te Milletyolu açılırken, aralarında Şehir Meclisi ve Komisyon âzası da bulunan beş kişi, yolsuzluk yaptıkları için tevkif edildi. Bu beş sanık hapisanede nasıl ve neler konuşurlar diye düşündük. Bizim düşündüğümüze göre, belki de şöyle konuşuyorlardır:

Yazan : Yolcudur ABBAS
Bağlasan Durmaz

●

— Allah kimseyi doğru yoldan ayırmasın...

— Yahu Abbas Bey, doğru yol dedin de aklıma geldi. Senin Doğru yol dediğin, şu bizim bildiğimiz Divanyolu değil mi?

— Evet o yol...

— Arkadaşlar, doğru yolu, eğri yolu bırakın. Bize hapisanenin yolu göründü. Ne yolda ifade vereceğiz?

— Bizim için iki yol var. Ya hepten inkâr, ya da...

— Doğru, başka yol yok.

— İnkâr, çıkar yol değil.

— Bu işin elli yolu var.

— Çıkmaz yola girdik.

— Hasan Bey'i yola getirebilseydik, bunlar olmazdı.

— Yahu uğraşmadık mı? Herif bir türlü yola gelmiyor.

— Arkadaş dediğin yolda belli olur.

— Öyleleri ile yola çıkmamalı idik. İşte, bizi yarı yolda bıraktı.

— Yolun başındayken ayrılmak vardı.

— Bir şey değil, benim yolcum da vardı.

— Uzaktan mı?

— Değil kardeşim, on beş gün sonra bir yolcu bekliyoruz, çocuğumuz olacak. Bu, dördüncü çocuk.

— Maşallah, erken yola çıkan yol alır, erken evlenen döl alır...

— Ali Beyin annesi yola çıktı mı?

— Ne yolu yahu... Kadın yolcu. Bugün yarın gider.

— Yolcudur Abbas desene...

— Acaba Ayten'i yollasak, bir yol bulur mu?

— Ayten yol bilmez, yordam bilmez. Her iş yollu yolunca olmalı. Betül desen, anlarım.

— Betül nasıldır?

— Yolludur.

— O yolun yolcusu desene... Öyleyse yola getirir.

— Biz bu işi atlatırdık ama, yol olur diye bu işler başımıza geldi.

— Dünya böyle... Herkes bir türlü yolunu bulmuş.

— Ben yolsuzum arkadaş...

— Hava yollarında çalışan bir arkadaşım var, Yusuf adında...

— Haa tanırım... Mavi, yollu, yollu bir elbise giyer. Hattâ Altıyol'da evleri var.

— Hayır, dört yol ağzında...

— Evet... Buraya girmeseydik, yarın yola çıkıyorduk.

— İzmire mi? Hangi yoldan?

— Ben kara yolu, dedim, o deniz yolu, dedi.

— Deniz yollarının şimdi yollu gemileri var. Yirmi iki mil yol yapıyor.

— Ben bu yolsuzluğu yapmazdım ama, ah...

— Ne olmuş yâni... Yolbağcılığı yapmadık. Kimsenin yolunu kesmedik...

— Bırak şimdi, bize yol koşma!

— Ne diye yol yapaymm?

Lâf...

— Su testisi su yolunda kırılır.

— İlk zamanlar işler yolunda gidiyordu.

— Geçen sene çoluk çocuk fuara gitmiştik. Hanım erkenden hazırlandı. Haydi bakalım, yolcu yolunda gerek, dedi. Yola düzüldük... Yolluk bir şeyler de yapmış. Bindik gemiye. Ama yolsuz bir gemi. Kaptan, yolunuz açık olsun, dedi. Bir de güzel sesli kadın var. Başladı şarkıya: «Yağma yağmur, esme rüzgâr. Yolda yolcum var benim!..» yol boyunca iyi eğlendik. Kaptan da gemiye yol verdi.

— Ben «Yolculuk var!» şarkısını çok severim.

— Ben «gün uzun, yollar uzak» şarkısını...

— Derken, epi yol aldık...

— Bir türlü gelmedi.

— Kimin yolunu bekliyorsun?..

— Sorma... Üç gündür bizimkinin yolunu gözlüyorum.

— Siz bu ay yolluk aldınız mı?

— Aldık...

— Biraz yol verir misiniz?

— Buyrun...

— Yolsuzluk yapılan hangi yoldu?

— Milletyolu.

— Tevfik Fikret ne demiş: «Millet yoludur, hak yoludur tuttuğumuz yol» «Ey hak yaşa, ey sevgili millet yaşa var ol!..

— Ben Fikret'in «Hak bellediğin yola yalnız gideceksin!» mısraını çok severim. Üzerinize âfiyet sırtım ağrıyor.

— Yol yorgunluğundandır.

— Evet, medeniyet yolu...

— Medeniyet dediniz de... Epi yol aldık.

— Siz eskiden Devlet Demiryollarında mı idiniz?

— Hayır, Karayollarında.

— Nasıl, yolunu bulabiliyor muydunuz?

— Her yol Roma'ya çıkar.

— Tekerlek kırıldıktan sonra yol gösteren çok olur Mustâbey...

— Ben size, yolun başında, bu yol çıkmaz diye söyledim.

— Bir kere insan yolunu şaşırdı mı?..

— Vallâ ben yokum birader. Yollarımız ayrılıyor.

— Hani hep bir yolda yürüyecektik. İnsan arkadaşını yarı yolda bırakmamalı.

— Ben size yol gösterdim. Benim gösterdiğim yolda yürümediniz.

— Yâr yolunu gözleriiim,

......

— Siz meşhur Suyolcu Mehmet Pehlivanı tanır mıydınız?

— Bu yolun sonu bok.

— Beni kimse yolumdan ayıramaz.

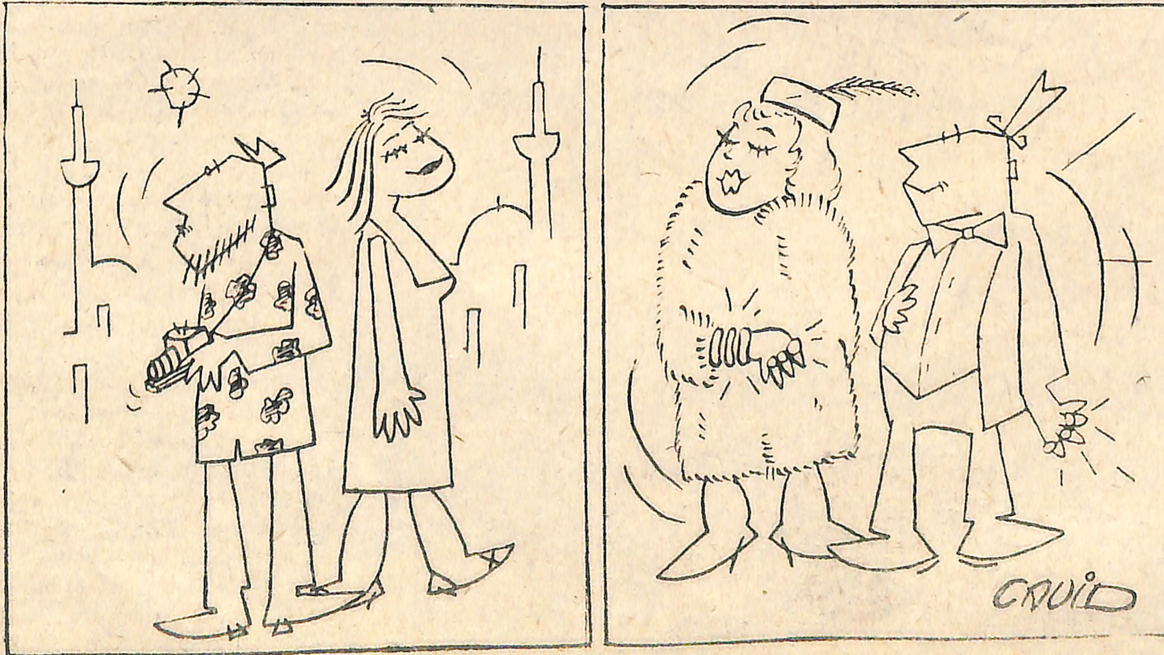
— Ayakyolu nerde?

— Doğru git, önüne çıkar...

— Allah kimseyi doğru yoldan ayırmasın...

— Doğru yolun eski adı Divanyolu idi, değil mi?

●

TURİST DÂVASI

. . . Bizde Avrupalı . . . . Avrupada biz!

Elbette ya!

Seyyar satıcı, villânın açık kapısından başını uzattığı zaman, evin küçük oğlu da suratı bir karış oturmuş, piyano dersine çalışıyordu. Satıcı yavaşça sordu:

— Yavrucuğum, annen evde mi?

Oğlan, satıcının bu zait sualine, kızgın bir bakışla omuzunun üstünden bir bakıp;

— Elbette ya!.. diye cevap verdi. Ne zannediyordun?

Namuslu Kadın

Fransız Mizahi

Çeviren: Semiramis Aydınlık

KÜÇÜK ve zarif bir salonda Mm. Méroval (Denise) ve Marcel Piguet yapayalnız.

— Denise seni seviyorum.

— Sonra?..

— Yine seni seviyorum...

— Söyliyeceklerinin hepsi bundan mı ibaret?

— Hayır sevgilim seni çılgınlar gibi seviyorum. Sana âşıkım. Heyhat, beni sevmediğini ve hiç bir zaman sevemiyeceğini de biliyorum.

— Benim zavallı dostum. Sana kaç defa ayni şeyi söyledim: Sana karşı dünyanın en büyük arkadaşlık sempatisini duyuyorum diye..

— Tabiî şekerim onu biliyorum. Arkadaşın Jaklin'e yahut şu kedi yavrusuna gösterdiğin sempati gibi bir şey değil mi? Eksik olsun...

— Evet Marsel. Hulâsa seni severim ama bir erkek olarak dünyada hiç kimseyle değişemiyeceğim yegâne varlık kocam George'dur anladın mı?

— Fakat sevgili Denise kocasını sevmenin nekadar demode olduğunu unuttu galiba, hiç insan kocasına âşık olur mu?

— Şekerim ben okadar modern değilim ve hem de George'e sadık kalma azmindeyim... Hem sen nasıl oluyorda böyle konuşabiliyorsun George benim kocam olduğu gibi senin de arkadaşın...

— Evet orası öyle.

— Yani onu aldatsan muazzeb olmıyacak mısın?

— Kat'iyen şekerim!

— Sen vicdansız, hissiz, hayâsız herifin birisin.

— Kendini üzme Denise. Kısaca benim de bütün diğer erkekler gibi olduğumu söyle yeter.

— Evet diğerleri gibi... Ama ben seninle alâkası dahi olmayan birini tanıyorum meselâ, kocam. Beni değil kimseyi aldatacak tıynette bir insan değildir.

— Onun bu yüksek karakteri önünde saygı ile eğilirim. Fakat bu yüksek ve emsalsiz varlık seni aldatıyor.

— Buna imkân yok!

— Farzedelim ki, imkân var Denise ne yapardın?

— Eğer böyle bir şey yapsa ondan derhal intikam alırdım.

— Sahi mi söylüyorsun. Peki kiminle intikâm alırdın Denise?..

— Kim olursa olsun hiç ehemmiyeti yok, karşıma ilk çıkanla ben de onu aldatırdım.

— Allahım ne olurdu bu talihli ben olaydım..

— Mamafih pek te ümitlenme Marcel, böyle bir şeye ihtimal dahi olmadığını pekâlâ biliyorsun.

— Denise seni seviyorum, sana çılgın gibi âşıkım.

— Hay Allah... gine mi başladın. Marsel ama artık çok monoton oldu, can sıkıyorsun... Hay di artık git ve yarın geldiğin zaman da böyle lâflar etme olur mu?

★

Ertesi gün, aynı dekor..

Marsel içeri girerken Mm. Méroval divana uzanmış başını yastıkların arasına gömmüş ve hıçkırarak ağlıyordu:

— Aman Allahım. Denise. Ne oldu sana böyle.. Berberden randevu mu alamadın, elbisenin modelini başka birinde mi gördün, yoksa saçının renginden mi memnun değilsin. Bu kederine sebep ne?

— Alay etme Marsel çok bedbahtım. Kocam, aman Yarabbi, kocam beni aldatıyor.

— Neee kocan seni aldatıyor mu? İmkânsız, emin misin?

— Ne yazık ki tamamen eminim. Portföyünde bir mektup, bir aşk mektubu buldum. İşte bak!.

— Dur bakalım bu ne telâş böyle, sakin ol şekerim. Sen zaten hep mübalâğa edersin.

— Hayır hiç de değil. Meğerse George, okadar sevdiğim kocam yalancı sefilin biri imiş. Bana bu hâdiseyi izah etmek için ne uydurdu biliyor musun? Güyâ bu mektup sana aitmiş ve sana verdiği evrakın arasına yanlışlıkla karışmış.. Ve bir sürü saçmalar.

Marsel cevap vermek üzere idi. Bir an için elindeki mektuba baktı bu gayet hararetle başlıyan ve ayni hararetle devam eden tam bir aşk mektubu idi. Ama şu George'da ne hayvandı, bunu hak etmişti... Fakat birden gözü divanın üzerinde hıçkırıklarla sarsılan genç kadına ilişti. Ne feci manzara! İçinde büyük bir nedamet hissi uyandı. Bu yaptığı doğru muydu? Genç ve namuslu bir kadının onun yüzünden belki de yuvası yıkılacaktı. Ani bir kararla söze başladı.

— Beni dinle Denise.. Üzülmen için hiç bir sebep yok.. Kocan doğru söylemiş zira mektup bana ait.. Bir yanlışlık..

— Ne diyorsun sana mı ait?

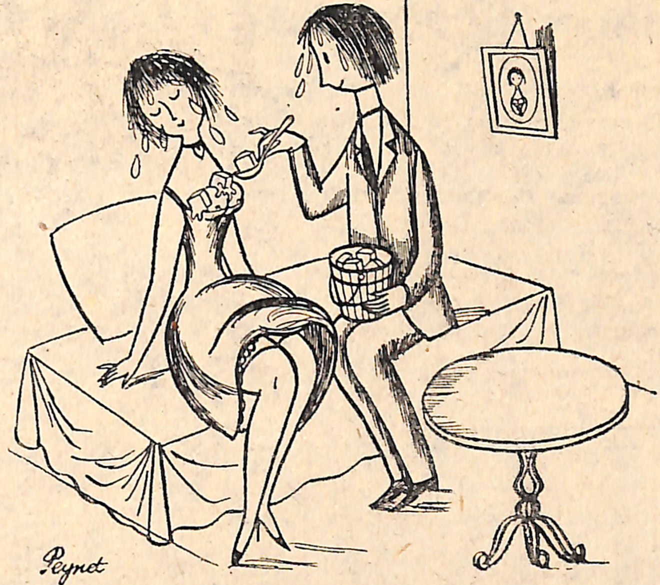
— Evet yemin edeyim isteren.

— Yemin de ediyorsun ha!

Denise hızla yerinden doğruldu. Hayretle bakan gözleri yeni bir ızdırap bulutu ile gölgelendi, yüzü tekallüs etti ve kendini yastıkların üzerine atıp tekrar ağlamaya başladı:

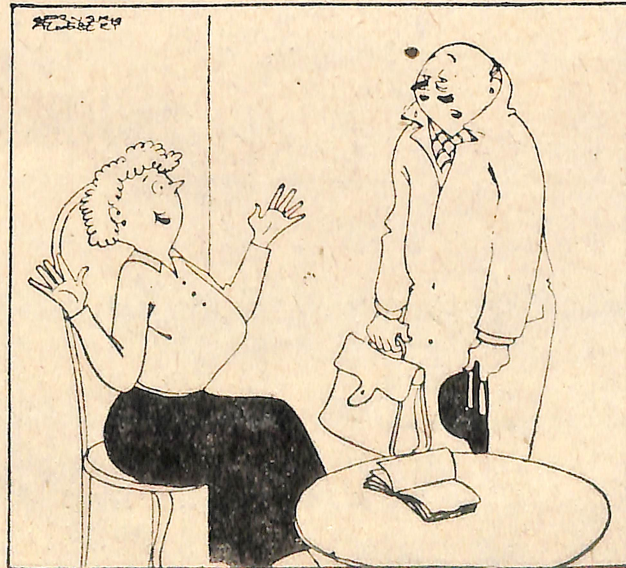
— Demek bir metresin vardı ha... Aman Allahım. Halbuki beni sever göründün: bana güzel ask kelimeleri söylerken onu düşündün. Ne bedbahtım Yarabbi...

(Fransız)

SICAKLARDA :

— Bir buz daha koyayım mı sevgili?..

— Çok şükür, nezlem geçti doktor...

— Yaaaa!... Aman ne kullandınız?..

Halim

HALİM BÜYÜKBULUT

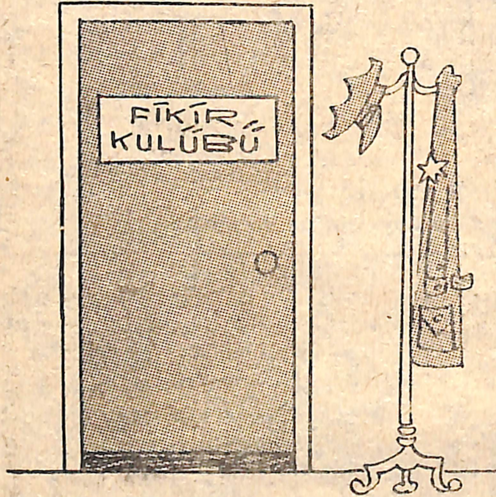
Henüz yirmi yedi yaşında. Karikatüre üç yıl evvel başlamış ve Toplu Basın mahkemesinde üç dâvası var!

Şaşmayınız: Büyükbulut, Ulus gazetesinin karikatüristidir.

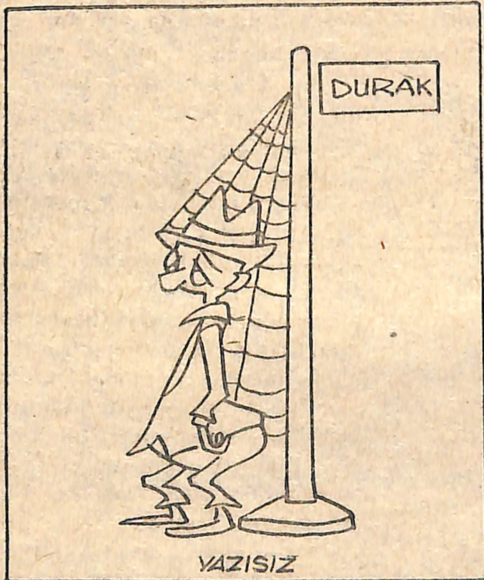
Zekâsı var, neşesi var, nüktesi var. Çalışırsa, Büyükbulut'tan sanat toprağına bereket fışkırtacak rahmet bekleriz!

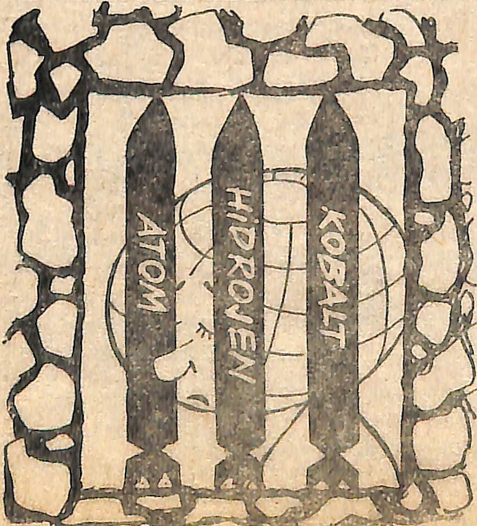
YAZISIZ

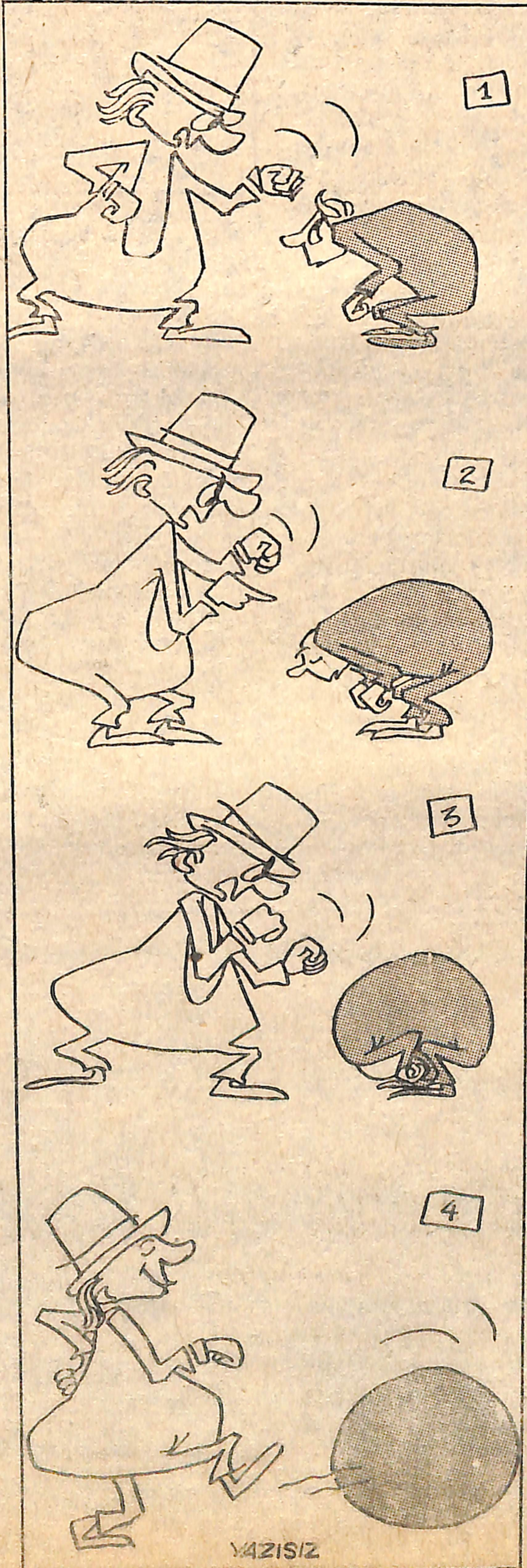
YAZISIZ

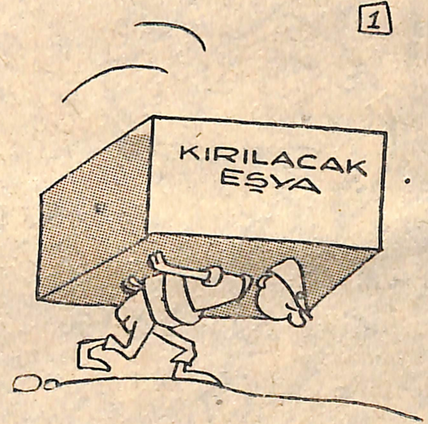
YAZISIZ

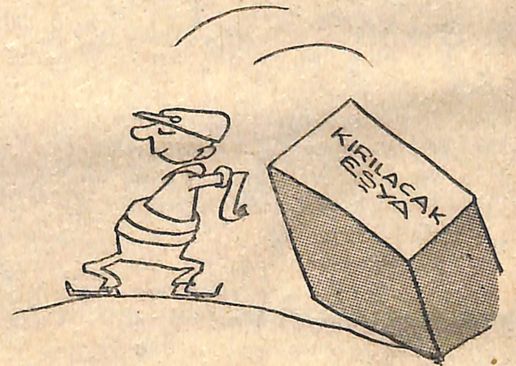

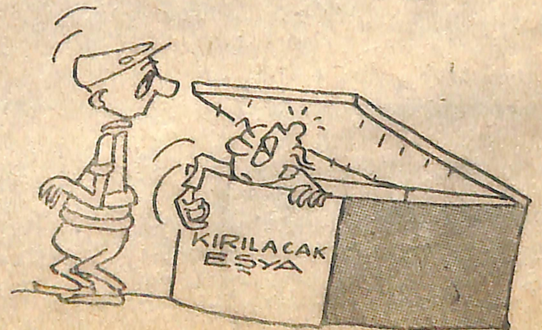
YAZISIZ

YAZISIZ

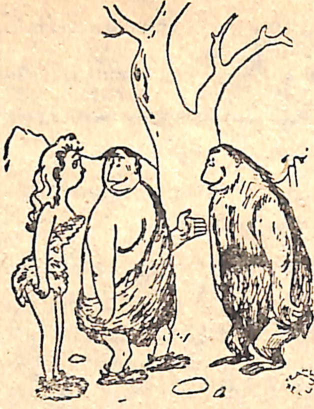

YAZISIZ

Milletlerin Güldükleri

— *Sana uzaktan bir amcazademi takdim edeyim.*
(Fransız)

SONDAN BİRİNCİ!

Henri Youngsman'e niçin ar tık at yarışlarında bahsi müştereklere girmediğini sordukları vakit, şöyle cevap verdi:

— Son defa üzerine bahse girdiğim at o kadar geride kaldı ki, yarış bitip ahırına döndüğü zaman, diğer atları uyandırmamak için, parmaklarının ucuna basarak yürümek zorunda kaldı.

(Amerikan)

GÜMRÜK MUAYENESİNDE

— Gümrüğe tâbi bir şeyiniz var mı madam?

— Hayır, hiç bir şey yok.

— Peki, o halde bir şeyi izah etmenizi rica edebilir miyim?

— Buyurun.

Gümrük memuru:

— Sinyora, elbisenizin arkasından sarkan şu tüylü kuyruk kendinizin mi?

(İtalyan)

TECESSÜS!

Adamcağız poliste fiş dolduruyordu. Usulen kendisine sordular:

— Apandisitiniz var mı?

Adam, biraz düşündü ve:

— Vallâhi dedi, ben geçen sene apandisitten ameliyat oldum ama el'an emin değilim, sebep; apandisit mi, yoksa meslekî tecessüs miydi?

(İngiliz)

— *Karım mayonuzun kumaşını beğendi, müsaade ederseniz bir parçasını kesip alayım.*
(Fransız)

HASTALIK!

Çok evhamlı bir adamdı. Doktora yana yakıla karaciğerinin fena halde hasta olduğunu ve bu dertten öleceğini anlatıyordu. Doktor kızdı:

— Çok saçma. Eğer karaciğeriniz böyle söylediğiniz gibi hasta olsa, anlıyamazdınız ki, zira hiçbir rahatsızlık vermez di...

Meraklı hasta atıldı:

— Tamam doktor, işte benim de öyle zaten... (Alman)

DÖNER KAPI!

Sarhoş bir adam, büyük bir binanın önünden geçiyordu. Binanın kocaman bir döner kapısı vardı. Bu sırada, kapının bir tarafından bir delikanlı girdi ve öbür kanadından ise güzel bir genç kız çıktı. Sarhoş, bir müddet ağzı açık bunu seyrettikten sonra, kendi kendine söylendi:

— Hey Allahım, ne akıl almaz şey. Peki, elbisesini ne zaman değiştirdi? (İsviçre)

— *Maşallah bayan... Denize daldığım, sudan çıkardığım, kabinemde yatırdığım, suni teneffüs yaptığım yetişmiyormuş gibi, bir de izdivaç teklif etmemi mi istiyorsunuz?*
(İtalyan)

KOCAMAN LÂFLAR

★ *Asla kimseye izahat vermeyin: Dostların ona ihtiyacı yoktur, düşmanlarınız ise zaten inanmazlar!...*

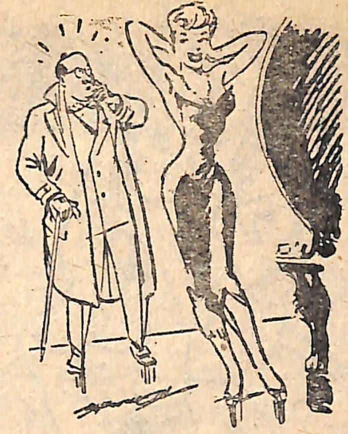
★ *Bir dost diğer bir benliktir.*

★ *Bilgi gelir fakat zekâ gecikir.*

★ *Çocuk sahibi bir çok baba, fakat baba sahibi çok az çocuk vardır.*

★ *Dostlarımızla düşmanlarımız bizi mübalâğaya alıştırırlar.*

★ *Demokrasi «ben sizin kadar iyiyim» değil, «siz benim kadar iyisiniz» demektir*

— *Ne güzel gerdanlık sevgilim, kuyumcuda gördüğümüz küpeler de olsa buna ne kadar uyacak!*
(İtalyan)

TİMSAHLAR!

Barın en nihayetindeki köşede içmekte olan sarhoş, yanındaki adamla gürültülü bir münakaşaya tutuşmuştu:

— Çok akıllı geçinirsin dostum. Pekiii, söyle bakalım bir dişi timsahın her Ekim 985 yumurta yumurtladığını biliyor muydun?

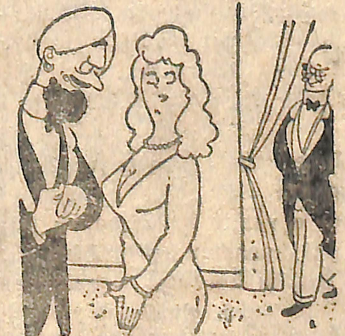
— Doğrusu bilmiyordum.. Ama timsahların dişisine de doğrusu hiç bir alâka duymam.

— Yok canım. Âlâ... Öyleyse erkek timsahın da her Kasım ayı bu 985 yumurtanın 972 sini yediğini işitmişsindir...

— Bana bak arkadaşım. O cenabetlerin dişisine bile kulak asmadıktan sonra, erkeği ne halt yerse yesin; bana ne yahu!..

— Sana ne öyle mi? Zavallı! Eğer her Kasım erkek timsah 975 yumurtayı yemese, onların hepsinden birer timsah çıksaydı ve sen de kulaklarına kadar timsaha gömüleydin, ben sana sorardım...

(Fransız)

Fakir — Ah bayan, sizi beş dakikada mükemmel yutabilirim...
Kadın — Olur, ama evvelâ kocamı yutmalısınız.
(İtalyan)

Meşhedi ile devr-i âlem

Yazan
Ercüment Ekrem Talû

— 30 —

(Meşhur Şark falcısı Meşhedi Cafer) cümlesini, altına da şu tafsilâtı yazdık: «En eski ve doğru bir usul ile geçmiş ve geleceği haber verir». Meşhedi Cafer «Asûrilerin fal bilen yegâne Şarklıdır.»

İçeriye bir halı, buhurdan vazifesini görecek iki toprak çömlek koyduk, duvarlara uydurma arapça beyitler yazdık; sonra da otele dönüp Meşhediyi aldık, geldik buraya oturttuk.

Kapının öünde Torik nefesi tükeninciye kadar, avaz avaz türkçe haykırıyordu:

— Enayiler! Tahtası eksik salozlar! Gelin be! Bizim moruk falınıza bakacak. Attığı koftileri siz de bal gibi yutacak, bize dünyalık papel uçlanacaksınız. Haydi, horisti, buyurun!

Yabancı bir dildeki bu feryat, gelip geçenlerin merakını uyandırdı. Pek az bir zaman içerisinde etrafımızı bir kalabalık sardı. O vakit, ingilizce olarak ben başladım:

— Hanımlar, efendiler! Burada Asûrî hükümdarlarının en son varisi Meşhedi Cafer Ağanın huzurunda, makamında bulunuyorsunuz. Onun Amerikaya kadar zahmet edip gelişi, sırf milletinize karşı beslediği derin, sevgiden ileri geliyor. Meşhedi Cafer hazretleri Nevyork'ta ancak bir kaç gün kalacak ve bu müddet zarfında sizi Okyanos kadar derin, gökyüzü kadar geniş, dünyanın beş kıtasına sığamıyan ilminden istifade ettirecek tir. İstikbalini merak edenler içeriye buyursunlar. Fakat teker teker!..

Arkasından daha yavaş bir sesle ilâve ettim:

— İlme baha biçilemiyeceği için ücret, cömertliğinize bağlıdır.

Sonra o vakite kadar kapalı tuttuğumuz kapının iki kanadını açtık. Meşhedi, halının üzerine bağdaş kurmuş, başında papağı, arkasında harmanisi, elinde kalyanı ile halkın gözüne heybetle göründü. Kalabalık gittikçe artmış, içeriye doğru itişme başlamıştı. Hemen kapıları kapadık ve bekledik. En önce, kısa boylu, şişman, fakir kıyafetli, kirli saçları birbirine yapışmış bir kadın, elinde yirmi sentlik bir para, ilerledi. Torik:

— Hay berekât! Siftah senden... Gir bakalım madam Salakof!

Diyerek parayı kaptı, cebine indirdi ve karıyı omuzundan itip Meşhedinin yanına soktu.

Karı, falcıbaşının heybetinden müteessir olmuş, zangır zangır titriyordu. İçeriye girince, diz çöktü, papasın huzurunda günah çıkaracakmış gibi bir hal aldı. Meşhedinin kendisine ilk sözü şu oldu:

— Arvat! gohursan... Geriye get! Burnuma sohulma!

Kadın, baygın bir sesle bana sordu:

— Ne diyor?

— Adını, babanın adını, doğduğun tarihi, nerede oturduğunu soruyor, dedim.

Ayni bitik sesle cevap verdi:

— Adım Meri, babam Vilyam Vilyamsun, 1859 da doğdum, bin sekizyüz doksan birinci sokakta oturuyorum.

Bu tafsilâtı Meşhediye aynen nakletmekle beraber, dedim ki:

— Meşhedi! Şimdi kalemi, defteri eline al.. Dediğim gibi yaz, çiz. Sonra da ne uydurursan uydur. Ekini belli etmeden, tatlılıkla şu hatunu şuradan savalım.

O, dediğim gibi yaptı. Defterin üzerine bir takım şekiller çizdi, bir şeyler mırıldandı. Bu esnada, kadın korkak bakışlarını deftere dikmiş, dikkatle bakıyordu. Nihayet Meşhedi, defteri kapadı, başını kaldırdı, kaleyandan bir nefes çekti ve bana hitapla:

— Çekkirgefendi, dedi, bu arvata diyesen ki, hemmama gide, Çok bed goguptur.

Ben yerle beraber selâmladım, sonra kadına döndüm:

— Madam; dedim, Meşhedi hazretleri size hiddet buyurdular.

Bakışlarındaki korku alevi bir kat daha parladı:

— Neden? diye sordu.

— Kendilerine hiç bir şey gizli değildir. Siz yaşınızı yanlış haber verdiniz. Halbuki o hakikati yüzünüzden keşfetti. Onun için size darıldılar.

Zavallı kadın:

— Belki... diye kekeledi. Doğum tarihim o kadar uzak ki... İhtimal senesinde yanılmışımdır. Kusuruma bakmasınlar.

Yine Meşhedi ile kısa bir müzakereden sonra:

— Madam! dedim, hakikî doğum tarihinizi 1895 olarak tesbit buyuruyorlar. Yani siz şimdi otuz yaşındasınız...

Kadının yüzünde sevinç alâmetleri belirdi. Yüzüne renk, soluk dudaklarına bir gülümseme geldi, Devam ettim:

— Meşhedi hazretleri sizin istikbalinizi şöyle keşfettiler: Sizi seven yakışıklı bir genç var. Onunla evlenecek ve bahtiyar olacaksınız.

— Sahi mi?

— Bizim ilmimiz müsbettir, madam! Burada yalan yok!..

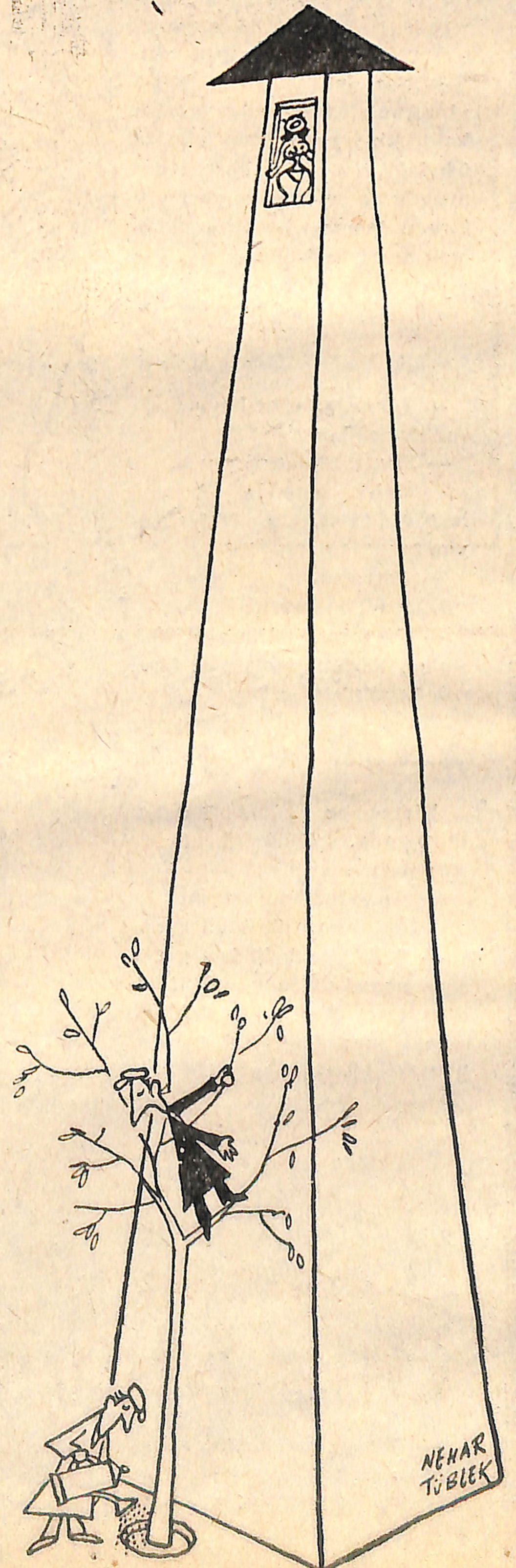
Kocakarı fena halde heyecanlanmıştı. Öyle ki, sevinçten tıkanacak diye korktum. Meşhedinin dizlerine kapandı ve iki elini öptü. Memnun kalktı ve barakadan çıktı.

Tabiî bu insan enkazına karşı kullandığımız siyaset, dışarıda umduğumuz tesiri ziyadesile yaptı. O gün akşama kadar dolup dolup boşalan barakanın geliri, kapıları geç vakit kapattığımız zaman, yirmi doları geçmişti. Böyle bir kaç gün devam edecek oldu mu, Toriğin tâbiriyle: «Bitimiz canlanacak» dı. Sevinçle otelimize döndük.

İSKENDERİN İHTİKAN ÂLETİ

Ne çare ki, daha ertesi günden yeni güç? lüklerle karşılaştık. Amerika polisi bu sefer de bizi dolandırıcılıkla suçlandırdı. Medenî memleketlerde falcılığın bir nevi dolandırıcılık demek olduğunu ben de bilmiyor değildim. Fakat günlük ve en ağırbaşlı gazetelerin son ve hattâ iç sayfalarında nice ilânlar gözüme ilişmişti ki, insanlardaki saflığın ham ve çok zengin bir altın madeni gibi işlettirilmesine yarıyordu.

(Devamı var)

YAZISIZ!..

Altınkırat Ailesi

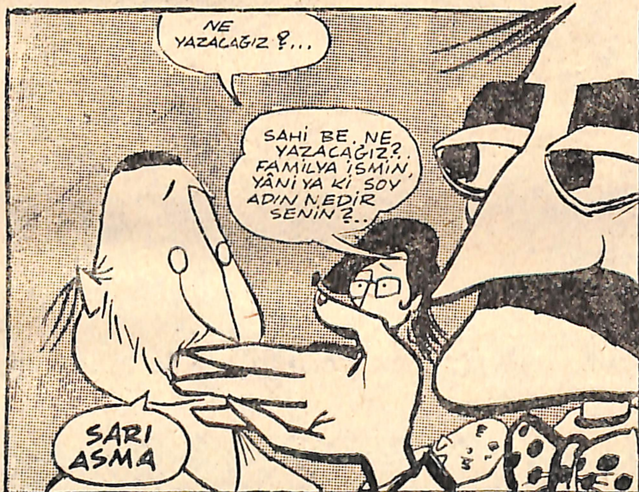
E. EKREM TALÛ — YALÇIN ÇETİN

İDRİS EFENDİ SÖZÜNÜ GEÇİREMEDİ. KIZI DAMDÖSİYON'A YARI LEYLÎ, OĞLANI DA SANAT OKULUNA VERDİLER (SİZ OĞLANI HİÇ GÖRMEDİNİZ Dİ Mİ) BÖYLECE EVDE HAKİMİYETİ MEHPARE HANIM ELE GEÇİRMİŞ OLDU... DİĞER TARAFTAN ONNİK KURACAKLARI FİRMA İÇİN YAZIHANE ARIYORDU

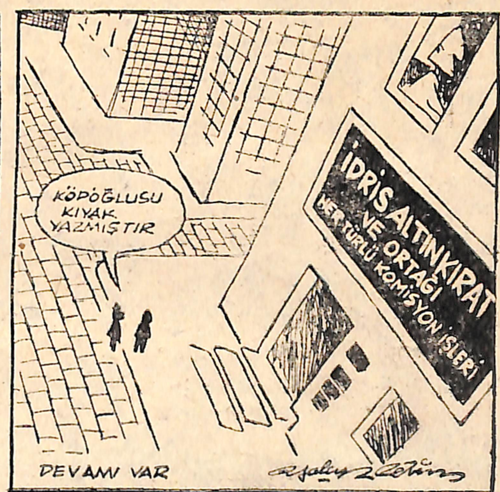

Akbaba Yayınevi Kitap Mevsimini Açtı;

MİZAH ESERLERİ SERİSİ

Kadın Olan Erkeğin Hâtıraları!

Yazan : **AZİZ NESİN**

Birinci baskısı bir ay içinde tükenen bu şaheser roman, hem dünya mizahının, hem Aziz Nesin'in en güzel eseridir.

FİYATI 2 LİRA

●

SANAT ESERLERİ SERİSİ

Beş Mevsim!

Beş ünlü şairimizin: Ahmet Hamdi Tanpınar, Ahmet Kutsi Tecer, Ahmet Muhip Dıranas, Necip Fazıl Kısakürek ve Behçet Kemal Çağlar'ın en güzel şiirleri, biografileri ve resimleri bu kitapta toplanmıştır.

FİYATI 1 LİRADIR.

EN GÜZEL FIKRA Müsabakası

Aşk

Genç kadın kocasına:

— Sen artık beni sevmiyorsun. Diye serzenişte bulundu.

— Peki ama, buna da nereden hükmettin?

— Neredeni var mı canım? Eskiden eve gelir gelmez ellerimi elerinin içine alır severdin.

— Eh artık şimdi piyanoyu sat tık. Ellerini tutmama lüzum kalmadı ki!...

Beklemiş!

Evleneli ancak iki gün olmuştu ki, kavga etmiye başladılar:

— Daha şunun şurasında evleneli iki gün olmadı, benimle kavgaya başladın bile...

Kadın cevap verdi:

— Tam iki senedir bunu beklediğimi unutma ama!..

MEHMET KÖSEOĞLU
Serbest muhasip
DENİZLİ

Manili misafirlik

Durali isimli bir ihtiyar bir gün yakın köylerden birinde bulunan oğlunu, gelinini ve torununu ziyarete gitmiş.

Bu ziyaret ihtiyarın oğlunu sevindirdiği kadar gelinini de üzmüştür.

Kayınpederinin bir an evvel gitmesini istiyen gelin hanım, çocuğunu kucağına alıp sevmeğe ve duygusunu ihtiyara belirtmek için şu maniyi fısıldamağa başlamış:

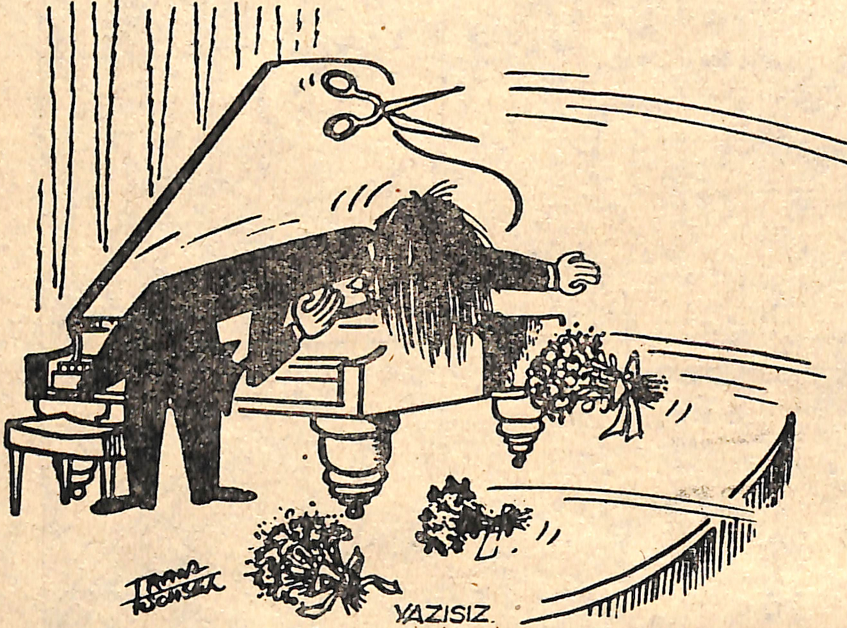
«Oğlumun dedesi geldi,
Gelmeden gidesi geldi»

Bu mani birkaç defa tekrarlanınca ihtiyarın sabrı tükenmiş ve çocuğu kucağına alarak şu maniyi mırıldanmış:

«Torunumun dedesinin adı Durali,
Torunumun dedesi yarın da buralı
Öbürgün de buuuralı...

İBRAHİM FAHRETTİN ASLAN
15. UÇS. A. 180 Bt. Tk. K. 8stet.
ANADOLUKAVAĞI

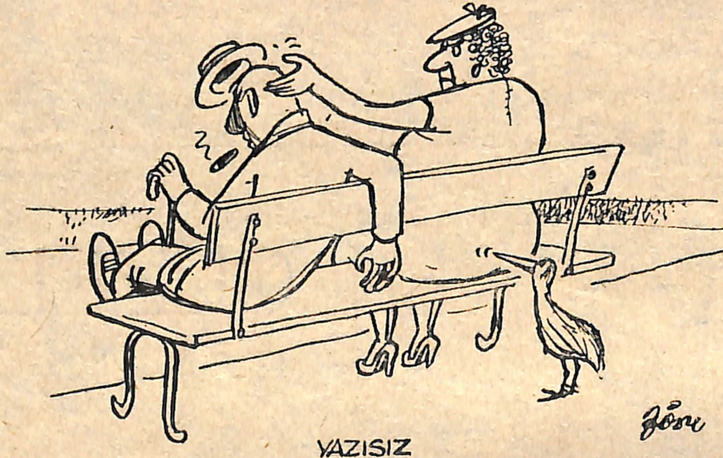
Dünya KARİKATÜRLERİ

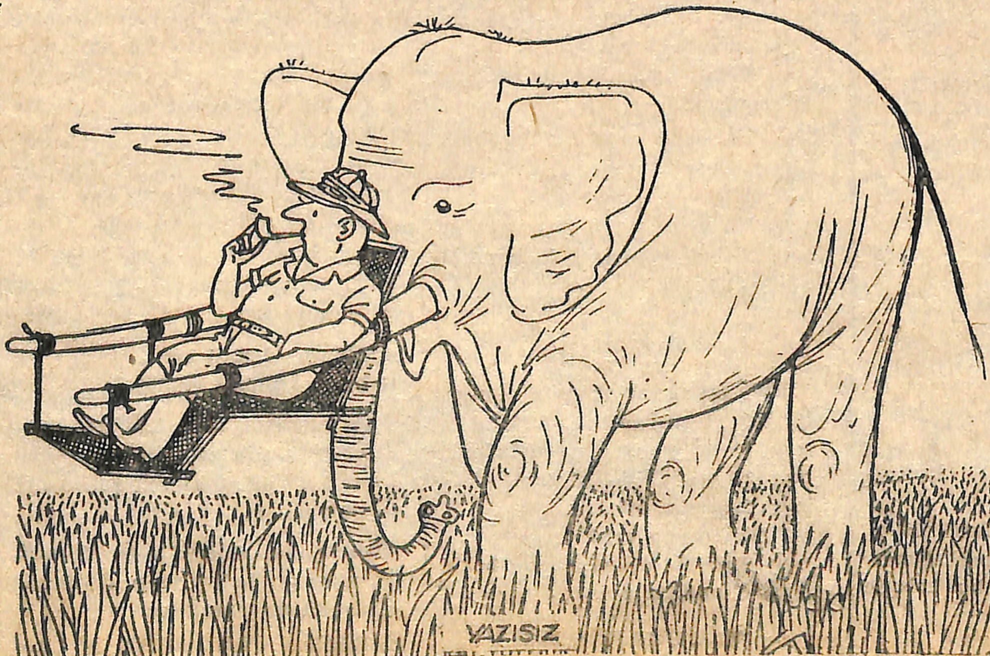
YAZISIZ.

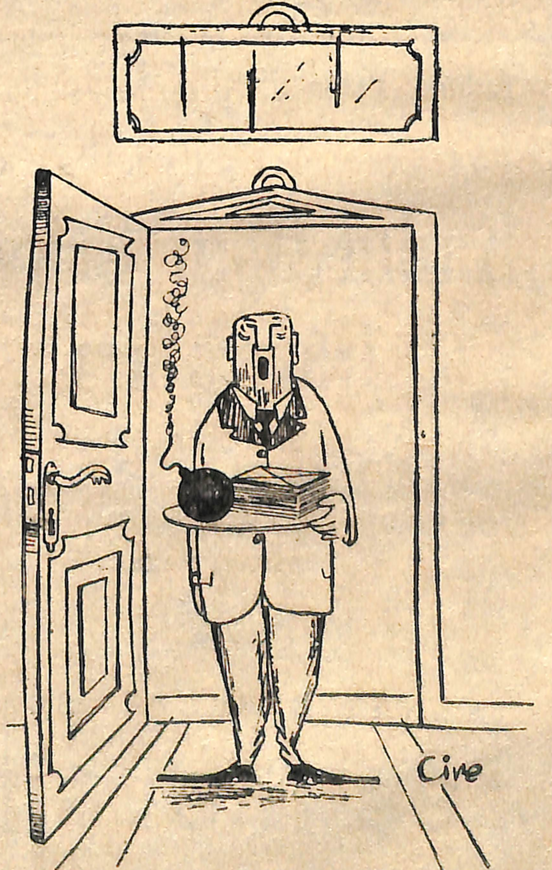
—HADİ HADİ, BEYHUDE UYURGEZER ROLÜ YAPMA. HİZMETÇİ KIZA ÇOKTAN YOL VERDİM!..

YAZISIZ

YAZISIZ

—KIRAL HAZRETLERİNİN MEKTUPLARI!

DENİZCİLİK BANKASI

Bir sene vâdeli hesap sahiplerine
%50 ve %100
menfaatli

iç ve dış seyahatler

Fazla malûmat için şube ve ajanslarımız emrinizdedir.

1957
İkramiye plânında

Büyükada'da denize nazır konforlu apartıman katları, çeşitli para ikramiyeleri

iç ve dış seyahatler

Güzelliğinizin yaratıcısı *Siz* olunuz

İşte size HAVILLAND'ın harikalar pudrası. 9 muhtelif renkte fevkalâde ince latif kokulu ve müstesna bir intibak kabiliyetine maliktir.

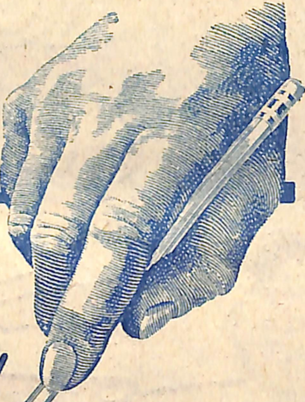

Havilland
PUDRASI

BEŞ MEVSİM!

BEŞ ÜNLÜ ŞAİRİMİZ:
Behçet Kemal Çağlar
Ahmet Muhip Dıranas
Necip Fazıl Kısakürek
Ahmet Hamdi Tanpınar
Ahmet Kutsi Tecer.
EN GÜZEL ŞİİRLERİYLE
FİYATI 1 LİRA

İkramiyeli grup mevduatı

%25 mutlak isabet!

- Ömür boyunca aylık irat
- 30.000 liraya kadar iş sermayesi
- Yatırılan paranın *3 MİSLİ* para ikramiyesi
- 200.000 liralık para ikramiyesi
- Ayrıca umumi keşidelere iştirak hakkı

İKRAMİYELİ GRUP MEVDUATI
Bir istikbal temin eder.

TÜRK TİCARET BANKASI

Sahibi : YUSUF ZİYA ORTAÇ
Yazı işlerini fiilen idare eden NEHAR TÜBLEK
Teknik Sekreter : Selâmi Münir YURDATAP
Adres : Klotfarer Cad. No. 8-10, Daire : 8
Beledіye - İstanbul   Telefon: 22 18 11
FİYATI 50 KURUŞ
Basıldığı yer: ERCAN MATBAASI

1957 YILI İKRAMİYE PLANI

Akbaba

Mevsim sonu çığlığı :
— İmdaaat!...

AKBABA YAYINLARI : SANAT ESERLERİ SERİSİ

BEŞ MEVSİM: Ahmet Hamdi Tanpınar, Ahmet Kutsi Tecer, Ahmet Muhip Dıranas, Necip Fazıl Kısakürek, Behçet Kemal Çağlar.

En güzel şiirleri, biyografileri ve resimleriyle... Fiyatı 1 lira